

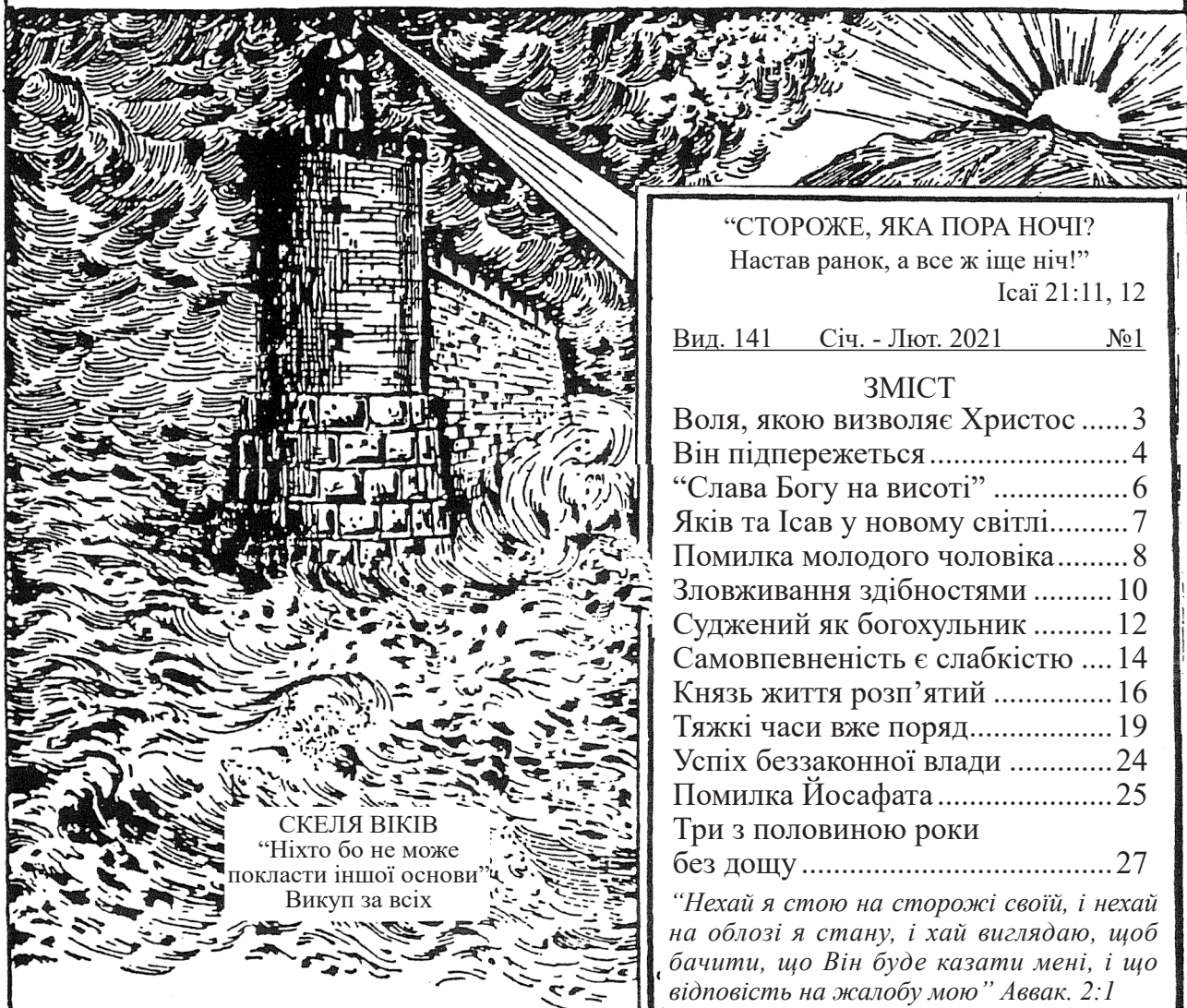

ЗОРІННЯ

НОВОЇ ДОБИ

ВІСНИК ПРИСУТНОСТІ ХРИСТА

СКЕЛЯ ВІКІВ
 "Ніхто бо не може
 покласти іншої основи"
 Викуп за всіх

"СТОРОЖЕ, ЯКА ПОРА НОЧІ?
 Настав ранок, а все ж ще ніч!"

Ісаї 21:11, 12

Вид. 141 Січ. - Лют. 2021 №1

ЗМІСТ

Воля, якою визволяє Христос	3
Він підпережеться	4
"Слава Богу на висоті"	6
Яків та Ісав у новому світлі	7
Помилка молодого чоловіка	8
Зловживання здібностями	10
Суджений як богохульник	12
Самовпевненість є слабкістю	14
Князь життя розп'ятий	16
Тяжкі часи вже поряд	19
Успіх беззаконної влади	24
Помилка Йосафата	25
Три з половиною роки без дощу	27

"Нехай я стою на сторожі своїй, і нехай на облозі я стану, і хай виглядаю, щоб бачити, що Він буде казати мені, і що відповідь на жалобу мою" Аввак. 2:1

"Тривога людей на землі, і збентеження від шуму моря та хвиль (збурених, невдоволених мас), коли люди будуть мертвити від страху й чекання того, що йде на весь світ (на всіх людей), бо сили небесні (церковні) порушаться... Як побачите, що діється це, то знайте, що Боже Царство близько... Випростуйтеся, і підійміть свої голови, - бо зближається ваше визволення" (Луки 21: 25-31)

ЦЕЙ ЖУРНАЛ І ЙОГО СВЯТА ЦІЛЬ

Головна мета цього журналу – давати пояснення Біблії. Його видає Товариство дослідників Біблії для того, щоб на основі Святого Письма поширювати правдиве знання про Божий План Спасіння, особливо для тих, які називаються християнами. В ньому також даються оголошення про конвенції та звіти з цих конвенцій, а також оголошення про літературу, яку видає Товариство. Наші так звані “веріанські дослідження” є вивченням і дослідженням Святого Письма з використанням “Викладів Святого Письма”, видання яких було організоване Товариством ще за часів Ч.Т. Рассела.

Цей журнал стає на захист єдиної правдивої основи надій християн, яку, як правило, відкидають, а саме, Викуп – відкуплення дорогоцінною кров’ю Ісуса Христа, що дав Себе на викуп за всіх (1 Петра 1: 19; 1 Тимофія 2: 6). Лише на цій основі хтось може будувати з “золота, срібла, дорогоцінного каміння” Божого Слова (1 Кор. 3: 11-15; 2 Петра 1: 5-11). Інша ціль цього журналу – показати всім, “що то є зарядження таємниці, яка від віків захована в Бозі”, щоб “тепер через Церкву була оголошена найрізніша мудрість Бога”, яка “за інших поколінь не була оголошена людським синам” (Ефесян 3: 9, 10, 5).

Цей журнал є незалежним від усіх партій, сект чи віровизнань і намагається кожне своє слово підпорядкувати Божій волі в Христі, як це виражено в Святому Письмі. Тому ми відкрито говоримо про все те, про що говорив Господь – згідно з Божественною мудрістю, якою Він нас обдарував, щоб про це говорити. Наше ставлення не є догматичним, бо що знаємо, те й говоримо, маючи сильну віру в Божі обітниця, які є певні. Призначення цього журналу – служити Богу, тому рішення про те, що може бути поміщене в ньому, а що ні, мусить бути згідне з нашою думкою відносно того, що є до вподоби Господу, згідне з Божим Словом і є для збудування братів і сестер у знанні та Божій ласці. Тому ми не тільки просимо, але й наполягаємо, щоб наші читачі досліджували кожне написане тут слово за допомогою непомильного Божого Слова.

ЗГІДНО З НАШИМ РОЗУМІННЯМ СВЯТЕ ПИСЬМО ВИРАЗНО НАВЧАЄ:

що ЦЕРКВА є “храмом” живого БОГА – особливим “Його творивом”; що його будівництво ведеться на протязі всього віку Євангелії – відколи Христос стався Відкупителем світу і основним “Наріжним Камнем” цього храму, через який, коли він буде завершений, Божі благословення зійдуть “на всі племена”, і вони матимуть доступ до Нього (1 Кор. 3: 16, 17; Еф. 2: 20, 22; 1 М. 28: 14; Гал. 3: 29);

що водночас відбувається ОБТІСУВАННЯ, ФОРМУВАННЯ І ШЛІФУВАННЯ посвячених віруючих у Христове поєднання за гріх. І коли останній з цих “живих каменів”, “вибраних і дорогоцінних”, буде готовий, тоді великий Майстер збере все до купи у першому воскресінні, і храм буде наповнений Його славою і стане місцем зустрічі між Богом і людьми впродовж Тисячоліття (Об. 15: 5-8);

що ОСНОВА НАДІЇ для ЦЕРКВИ і для СВІТУ полягає в факті, що Ісус Христос “за благодаттю Божою смерть скуштував за всіх”, є “викупом за всіх”, і “часу свого” буде “світлом правдивим,.. що просвічує кожну людину, яка приходить на світ” (Євр. 2: 9; Ів. 1: 9; 1 Тим. 2: 5, 6);

що НАДІЄЮ ЦЕРКВИ є можливість бути схожою на свого Господа, “бачити Його, як Він є”, стати “учасниками Божої Істоти” і брати участь в Його славі як співспадкоємиця (1 Ів. 3: 2; Ів. 17: 24; Рим. 8: 17; 2 Петр. 1: 4);

що ТЕПЕРІШНЄ ЗАВДАННЯ ЦЕРКВИ – вдосконалювати святих для майбутньої праці служби; розвивати в собі кожну благодать, бути Божим свідоцтвом для світу і готуватися бути царями і священиками в наступному віці (Еф. 4: 12; Мт. 24: 14; Об. 1: 6; 20: 6);

що НАДІЯ для СВІТУ полягає у благословеннях знання і можливостей, які будуть дані всім Христовим Тисячолітнім Царством, – реституції всього, втраченого в Адамі, для всіх охочих і слухняних, з рук їхнього Відкупителя і Його прославленої Церкви, – коли всі свавільні нечестивці будуть знищені (Дії 3: 19-23; Іс. 35).

“ЗОРІННЯ НОВОЇ ДОБИ”

Журнал видається кожних два місяці

Цей журнал видається Товариством дослідників Біблії. Статті, які друкуються в ньому, перекладені з Репринтів (передруку) статей, написаних братом Расселом. Статті друкуються в зворотному порядку, починаючи з 1916 року написання.

Хочемо повідомити всіх читачів “Зоріння Нової Доби”, що цей журнал розповсюджується безкоштовно. Надіємось, що брати усіяко будуть

підтримувати цей журнал, який розповідає про наближення Божого Царства, потішає пригноблених і дає харч у пору тим, хто уклав з Богом угоду при жертві.

ЦЕЙ ЖУРНАЛ ВИДАЄТЬСЯ ДЛЯ ДОБРА БОЖОГО НАРОДУ І ДЛЯ БОЖОЇ СЛАВИ.

Всі листи, зауваження та побажання просимо висилати на адресу:

п/с 6890
м. ЛЬВІВ, 79019

ВОЛЯ, ЯКОЮ ВИЗВОЛЯЄ ХРИСТОС

ВОЛЯ – величне слово, проте воно не завжди означає справжнє благословення та щастя. У Другому Псалмі читаємо про тих, хто каже: “Позриваймо ми їхні кайдани”, – будьмо вільними. У 1 Книзі Мойсея читаємо про те, як сатана звільнився від обмежень праведності і завдав краху своїм вічним інтересам. Ми також дізнаємось про те, як він звів Матір Єву, а вона переконала Адама звільнитися від Божественних обмежень, щоб з’їсти заборонений плід.

Вся історія юдейського народу – це розповідь про бунт проти Божественних приписів, про тимчасове почуття звільнення та свободи і про наступний досвід смутку та покаяння. Юда звільнився від рабства свого Пана і Божественного провидіння, представленого в Ньому.

Тридцять срібників, плата за зраду, принесли радість його малодушному серцю лише на короткий час. Кінець кінцем вони з’їли його немов рак, і він забажав їх повернути і сам позбувся волі, в яку запродав себе. Св. Петро ненавмисне потрапив у пастку, зрікшись свого Учителя і обстоюючи свою волю клятвою. Але його віддане серце не могло знайти спокою в такій волі.

Чи повинно нас дивувати, що противник все ще тримає приманку волі і веде світ до всіляких надмірностей в ім’я свободи? Чи повинно нас дивувати, що серед Божого народу він використовує ту саму тактику, кажучи, що вони поневолені, коли слухаються голосу Божого Слова і керівництва Його провидіння? Чи дивно,

що він закликає їх розірвати узи посвячення і знову заявити про свою свободу? Ні, не дивно! Також не дивно, що деякі, покидаючи Правду, починають війну проти неї – виступають проти тієї самої жнивварської праці, яку колись підтримували та з якою співпрацювали, зраджуючи їй, прагнучи завдати їй шкоди тощо. Коли вони хваляться своєю заново здобутою волею, ми запитуємо їх: А яку волю ви маєте? Єдина можлива відповідь – це те, що вони відчують полегшення, позбувшись своїх зобов’язань посвячення Господу. На жаль, вони хваляться своїм соромом.

Чи потрібно дивуватися, що гнів, злість, ненависть, заздрість, сварка, гіркота, лихослів’я, вбивство, наклепи та люта ненависть знаходять місце в їхніх серцях і поведінці, колись наповнених духом братерської доброти, покори, лагідності, довготерпіння?

Нехай усі діти світла, зачаті святим Духом, радіють з єдиної волі, яка справді є благословенням – волі, якою Христос звільняє тих, хто стає Його рабами-слугами. Вони звільнені від рабства гріха – від заздрості, злоби, сварки, ненависті та вбивчого духа. Вони пов’язані шнурками любові зі своїм Учителем, а також буквою і духом Його вчень – зобов’язані робити добро всім людям, коли мають можливість, особливо дому віри. Вони прив’язані до вітваря жертви шнурками відданості, які міцніють з дня на день аж до смерті. Таким приготовлений вінець життя.

ВІН ПІДПЕРЕЖЕТЬСЯ І БУДЕ ЇМ ПРИСЛУГОВУВАТИ

Як не прикро, мало хто усвідомлює, якою небезпечною річчю є свобода; як обережно слід її використовувати для нашої користі і як легко можна нею зловживати для нашої вічної небезпеки. Оскільки Бог створив нас вільними; оскільки це – частина Його подоби; оскільки, на додаток, честолюбство зобов'язане бути частиною кожної прогресивної особи, це волелюбство та честолюбство у поєднанні ставлять нас усіх на випробування характеру. І чим більші наші здібності, чим більше в нас талантів і ширший наш вплив, тим сильнішою може стати сила честолюбства. Тоді приходить випробування. Чи буде честолюбство, варте похвали, підпорядковуватися Божественній Волі – чи воно буде цілковито посвячене виконанню Господньої волі до самої смерті?

Якщо наша відданість Господу абсолютна, повністю контролює наші думки, слова та вчинки, то наша свобода та найбільше честолюбство матимуть правильне спрямування і врешті-решт принесуть благословення нам самим та іншим. Але якщо Божественна воля не є першою і не контролює абсолютно нашу волю, то зі зростанням честолюбства та свободи небезпека для нас ставатиме більшою. Де не шанують Господа – де Йому не слухняні серцем, розумом, душею та силою, – там хтось інший має вплив у наших серцях – чоловік чи дружина, батьки чи діти, чи, більш правдоподібно, ми самі. Ми не можемо бути переможцями, якщо наші серця не є абсолютно віддані Господу, якщо власна воля і будь-яка інша воля не підкорена цілковито Божественній Волі. Це урок життя для тих, хто має вийти переможцем. Ми радіємо у кожній боротьбі, аж врешті, по Божій благодаті, повертаємо рівновагу!

Не дивуймося з того, що чим видніші брати, тим більш суворі випробування в цьому напрямку вони мають. Про такий стан речей апостол попереджає нас, кажучи: Не багато хто будьте вчителями, знаючи, що вчитель зазнає більш суворих випробувань. Відхилення з боку деяких із тих, які вважаються вчителями, спричинить особливі випробування для інших, які не є вчителями, показуючи, наскільки вони мають особистий зв'язок з Господом через Його Слово, через особисте посвячення Йому і через вказівки Його Слова та пророцтв – у

школі Христа. Побоюємось, що занадто багато хто є в стані залежності від інших, чие падіння може призвести їх до краху. Оскільки ми давно визнали цей принцип, то у своїх працях подали Господнє послання саме як Його послання, а не власне, наводячи розділ і вірш для підтвердження кожного вчення.

ЗОДЯГНУТИСЯ В УСЮ ЗБРОЮ

Якщо хтось, бажаючи керівництва, покладається на щось, окрім Господнього Слова, то ми відповідаємо їм, що, зі свого боку, ми намагалися привести всіх членів Тіла до особистого спілкування з Головою. І хоча ми не ігнорували цінність книг та проповідей, все ж ми закликали всіх обов'язково переконатися, у міру їхньої можливості, у кожному пункті правди, яку вони приймають. Попри все ми боїмося, що багато хто покладається на нас і на інших. Ми добре знаємо, що ми є в злому дні, і що зброю, яку Господь постачає, повинен одягнути кожен з Його вірних воїнів хреста. Ми будемо використовувати наш щит, панцир, шолом і меч, наскільки це можливо, для захисту всього Господнього народу, але кожен повинен подбати про те, щоб самому одягти цю зброю. Про неї подбав великий Цар Всесвіту, а великий Вождь нашого спасіння, Ісус, запросив нас одягти її, тому ми, підвладні, лише слухаємось наказу Вождя. Той, хто недбалий, напевно шкодуватиме про це.

Час, щоб прилаштувати цю зброю, дуже короткий. Битва триває. Багато хто падає з нашого боку. Те, що ми робимо, слід робити енергійно, систематично, ретельно – одразу. Важливо, щоб ми допомагали іншим у міру наших можливостей, але ще важливіше, щоб ми, згідно з Божественною Волею, уважно стежили за собою і робили власне покликання та вибір міцним. За нашими спостереженнями, деякі з тих, хто зовсім недавно прийшов до Правди, набагато виразніше розуміють її, мають краще прилаштовану зброю і здатні краще орудувати Мечем Духа, ніж ті, хто є в Правді п'ять, десять і навіть двадцять років. Дійсно, за нашими спостереженнями, деякі з тих, хто довгий час перебував у Правді, сьогодні менш уміло користуються зброєю, ніж кілька років тому. Чому? Який від цього лік? Відповідь проста і зрозуміла всім.

Божеественне Провидіння в даний час забезпечило Божий народ нарисом Божеественного Плану та подробицями біблійних доктрин, якими Божий народ раніше ніколи не володів. Не претендуючи на жодне натхнення для цих ДОСЛІДЖЕНЬ СВЯТОГО ПИСЬМА, ми, безсумнівно, можемо претендувати на Божеественний нагляд стосовно їхнього вмісту та часу їхнього викладення. Той, хто розуміє, що ми знаходимося в жнивному часі – що ми є в ньому з 1875 р., – повинен також визнати, що Господь обіцяв, що в той час Він посадовить [R4710] Свій народ до багатой трапези духовної їжі, буде його слугою і принесе йому “нове та старе” (Лк. 12: 37). Усі, хто визнає це, повинні також визнати, що ДОСЛІДЖЕННЯ СВЯТОГО ПИСЬМА ототожнюються із виконанням цієї обітници.

ПРО “НОВЕ ТА СТАРЕ”

Було би віддаванням занадто великої честі якійсь людині думати, що загальне висвітлення Божеественної Правди в цих томах має бути поглядом лише однієї людини. Ніхто, розуміючись на цих речах, мабуть, не зможе повірити, що одна людина в наш час могла би створити теорію, яка повністю відсуває в тінь всі інші теорії теперішнього та будь-якого іншого часу, що нагадують лойову свічку в порівнянні з найдивовижнішими дуговими лампами наших днів. Також немає підстав або розсудливості у спробах декого стверджувати, що ці ДОСЛІДЖЕННЯ СВЯТОГО ПИСЬМА є лише переглядом того, у що вірили століттями. Дійсно, вони викладають вчення про Вибір, Вільну Благодать тощо, але не так, як ці теми були викладені свого часу або пропонуються багатьма зараз. У цих книгах розглядаються біблійні вірші, розташовані по порядку, що вказує на їхній зв'язок один з одним. І хоча ці представлення гармонійні, проте кальвінізм та армініанізм їх не приймають. Не маючи змоги їх спростувати, вони таємно виступають проти них – виступають проти єдиного представлення, яке показує справжнє значення біблійних віршів, якими вони користуються по-своєму та відірвано. Повторюємо, ДОСЛІДЖЕННЯ СВЯТОГО ПИСЬМА є або Господнім провидінням або одним із найбільших чудес.

Секрет ясного розуміння та розумових здібностей деяких із тих, хто нещодавно прийшов

до Правди, можна пояснити фактом, що вони старанно користувались цими Божеественно наданими підручниками для вивчення Біблії. Навпаки, у багатьох, хто сьогодні менш виразно розуміє Правду, ніж це було роки тому, втрата духовної бадьорості та чіткого сприйняття Правди стала наслідком нехтування цим Божеественним забезпеченням для їхніх потреб. Вони трималися світського способу мислення – що відколи вони засвоїли те, над чим хтось думав, у що вірив і чого навчав, вони повинні братися за інший ґрунт, сподіваючись видобути ще яскравіші коштовності з Божеественного Слова. Деякі з цих копачів довго і ретельно шукали, але нічого не знайшли, не видобули нічого, що особливо виблискувало би як перлина Правди перед очима Господнього народу. Деякі з них шукали в усіх напрямках ще інших плодів і запасів для столу Господньої сім'ї, але принесли мало або не принесли нічого на додаток до того, що великий Постацальник поставив перед нами як “нове та старе”. Деякі з цих нібито нових страв, нових пригощань, поставлених перед Церквою, виявились нездоровими, неперетравлюваними, вигаданими та розрахованими на те, щоб викликати гарячковість, а не справжню духовну силу. Інші, не задовольнивши свого честолюбства у цих напрямках, почали нести зі собою руїну і висловлювати те, що деякі приятелі окреслили як “постійне ремствування” на їжу, яку приготував Господь, на Його служіння Своему народові тощо.

Всі ці речі є випробуванням. Чим швидше ми збагнемо цей факт, тим краще буде для нас. Ми не боїмося, бо великий Пастир, який зараз присутній зі Своїми вівцями і збирає зі всіх кошар християнства тих, хто знає Його голос, не дасть вовкам розігнати Його отару, ані пожерти її. Адже Він сказав: “Мій Отець, що дав їх Мені, Він більший за всіх, і вихопити ніхто їх не може Отцеві з руки”.

Урок для всіх нас такий: “Тож покоріться під міцну Божу руку, щоб Він вас Свого часу повищив”. Будьте не пихатими, зарозумілими і по-світськи мудрими, але смиренними, готовими вчитися і повними віри в Божеественні обітници, які так швидко виконуються і приходять до завершення в цей день Його приготування.

“СЛАВА БОГУ НА ВИСОТІ”

*“Бо сьогодні в Давидовім місті народився для вас Спаситель, Який є Христос Господь”
(Луки 2: 11).*

БОЖА обітниця, що Насіння Авраама має остаточно благословити всі народи, мала вплив на думки людей у всьому світі, і особливо на народи, які жили по сусідству з домом Авраама, а також на північ і на захід від нього, у тих сторонах, де поширилося послання про Божественну милість. Спочатку юдеї думали, що ця обітниця виконається на них як народі – що без допомоги згори вони зможуть отримати схвалення від Бога через слухняність Угоді Закону і потім, як наставники світу, навчатимуть усі народи дотримуватись цього Божественного Закону і цим приведуть світ до благословенного стану досконалості, Божественної милості та вічного життя. Ця надія зазнала краху, коли вони виявилися неспроможними виконувати Закон, занурюючись у смерть, замість досягти досконалості життя. Навіть Мойсей, особливий слуга Бога, не міг досягти і не досяг благословення Закону.

Тоді Бог дав їм обітницю чогось кращого – більшого Посередника і більш успішної Угоди через цього Посередника. Посередник Нової Угоди (Єр. 31: 31-34) мав бути більшим від Мойсея, який сам сказав: “Господь Бог вам Пророка підійме від ваших братів, як мене [але більшого від мене]; у всім Його слухайтеся, про що тільки Він вам говоритиме! І станеться, що кожна душа, яка не послухала б того Пророка, знищена буде з народу” (Дії 3: 22, 23). Відтепер їхні серця та сподівання звертались до того часу, коли виконаються славні речі, яких вони сподівались через цього великого Пророка.

Коли довколишні та віддалені народи почули про сподівання Ізраїлю – про те, що до них прийде великий Спаситель, Визволитель, який благословить їх і звеличить у світі, а через них благословить усі народи, краса цієї думки пустила коріння у всіх напрямках. Месію так чи інакше чекали під різним іменем, і славу Його Царства язичницькі поети змальовували як Золотий Вік.

Так сталося, що коли наш Господь народився, коли Він став плоттю та оселився серед нас, “усі люди чекали” – не Ісуса, а обіцяного Месію, яким був Ісус. Отже, мудреці на Сході

дуже хотіли побачити Того, хто народився як цар юдеїв, і поклонитися Йому. Також під час служіння Ісуса деякі греки прийшли до одного з учнів, кажучи: “Ми хочемо, пане, побачити Ісуса”. Вони чули про Нього і вирішили, що якимось чином Його магічна сила свідчить про зв’язок з довгоочікуваним Месією. [R4715] Так було і з натовпами в Палестині. Вони чули; вони прислухались. Вони питали: це Він? Правителі казали: Ні, це не Месія. Тоді люди питали: Коли Месія прийде, чи зможе Він зробити більші речі, ніж ця людина? Ніколи людина не говорила так, як ця Людина!

Тим не менше, мало хто був готовий прийняти Його, навіть серед своїх, окрім “справді ізраїльтян”, яким Бог особливо відкрив Свого Сина, бо їхнє серце на це заслуговувало. Це погоджувалося з давнім пророцтвом: “Приязнь Господня до тих, хто боїться Його, і Свій заповіт Він звістить їм” (Пс. 25: 14). Ще написано: “І дам Я Тебе заповітом народові” (Іс. 49: 8). Ні юдеї, ні греки, ні перські мудреці не знали, що Месія спочатку з’явиться, щоб принести Себе, через послух Правді, на живу жертву за грішників. Ніхто з них не знав, що повинен проминути довгий період часу, відколи Месія буде страдником, знайомим зі смутком, Якого люди будуть соромитись, аж Він з’явиться в силі та великій славі, щоб встановити Свою Імперію під усім небом, виконуючи пророчий образ з Даниїла 2: 34; 7: 13, 14-27.

Мало хто розуміє велику Божу “таємницю”, приховану протягом минулих віків та епох (Кол. 1:26), що в цьому довгому періоді часу Євангельського віку з-посеред людей буде вибрана свята “Мала Черідка”, яка буде Нареченою Месії і співспадкоємицею з Ним у Його Месіанському правлінні. Мало хто бачить, що ця “Мала Черідка” вибиралася протягом цих дев’ятнадцяти століть з усіх народів, людей, племен і мов, і що всі з неї є святими, принаймні в душі свого розуму, і йдуть за Агнцем, куди б Він не йшов, як послідовники Ісуса. Мало хто розуміє, що як тільки ті, хто жертвує себе разом з Учителем, доповнять призначену міру скорбот, об’явиться Царство слави, і вся плоть побачить його разом, і всі отримають благословення через нього – юдей, природне насіння Авраама, перший, а також поганин, тобто всі роди землі.

Звичайно, немовля з Віфлеєму пророчо назвали Спасителем – Він мав *бути* Спасителем, Христом, Господом. Однак як Немовля Він не був жодним із них. Він став Христом, перш ніж стати Спасителем і Господом. Слово Христос означає “*Помазанець*”. Божественний задум передбачав, що Месія повинен бути помазаним Первосвящеником Ізраїлю на вищому рівні, ніж Аарон – за чином Мелхиседека (Пс. 110: 4). А кожний священик, перш ніж зайняти свою посаду, мав бути помазаний на неї. Подібно було сказано пророчо, що Христос буде великим Царем, більшим, ніж Давид та Соломон, які були Його образами та тінню.

Помазання Ісуса було не буквальною олією, а тим, що ця олія представляла на голові ізраїльських царів та священиків, – святим Духом. Він отримав цей святий Дух під час Свого хрищення. Дух, який зійшов на Нього і пробував з Ним, помазав Його до великої праці як позаобразного Священика та позаобразного царя Ізраїлю, Який, як давно обіцяний Месія, благословить його, а через нього світ. Але кожний священик був поставлений, щоб приносити дари і жертви за гріхи, і в цьому вони також зображували Ісуса, Який за Божественним розпорядженням повинен був спочатку принести Себе як прийнятну для Бога жертву за гріх людства, щоб бути Спасителем, тобто Визволителем людей від прокляття гріха та смерті – щоб відновити їх та їхній земний дім до славного стану досконалості, представленого в Адамі та його Едемському домі. Отже, було потрібно, щоб Ісус не лише посвятив Своє життя Божественній службі і був помазаний святим Духом, але й, жертвуючи, поклав Своє життя аж до смерті, та ще й смерті хресної. Частиною Його нагороди було підняття до слави, честі та безсмертя на третій день.

Прославлений, Він тепер має усі повноваження та владу встановити давно обіцяне Месіанське Царство, але чекає, аж “Мала Черідка”

ЯКІВ ТА ІСАВ У НОВОМУ СВІТЛІ

ОДИН мандрівник та лектор, знайомий зі звичками та звичаями арабів, проливає нове світло на домовленість між Яковом та Ісавом стосовно дня народження та обману Ісака. Стверджується, і, очевидно, не без вагомих підставах, що звичаї арабів у Месопотамії сьогодні у всіх відношеннях такі ж, якими були тридцять п’ять століть тому, коли Авраам проживав там і був

закінчить йти Його слідами – аж вибране число буде завершено і матиме участь у Його славі. Тоді Його Царство візьме під свій контроль землю. Сатана буде зв’язаний протягом тисячі років, і всі чудові благословення, обіцяні в Законі та Пророках, Євангеліях та Посланнях, сповняться.

Ми бачили, як Божий Син здобув Свою священицьку посаду шляхом самопожертви; як Він був помазаний на неї, а також на великого Царя, і як Він чекав відповідного часу, щоб почати Своє Царство. Тепер ми дізнаємось про важливість і значення слова Спаситель, і про те, як Він спасає Свій народ від його гріхів!

Арабською мовою Спаситель означає “*Життєдавець*”. Відкупитель, прославлений як позаобраз Мелхиседека, “священик на Своїм престолі”, має бути Спасителем, тобто життєдавцем роду, за гріх і з причини осуду якого помер, “щоб привести нас до Бога, Праведний за несправедних” – одних у цьому Віці, а інших під час Його Месіанського правління. Поступово Він зі Своїм святим класом Нареченої підніме людство з гріха та смерті до праведності та вічного життя і знищить усіх тих, хто відмовиться від благословення, Другою Смертю, від якої не буде надії на повернення.

Але Христос, Спаситель Слави, Наречений та Наречена разом, буде Спасителем світу. Прославлений Відкупитель спочатку спасає Свою Церкву особливим спасінням і Високим покликанням. Вони – “вибрані”, покликані страждати з Ним і, у випадку вірності, царювати з Ним на небесному рівні. Тепер вони прийняті на основі віри: переходять від смерті до життя, показуючи віру та укладаючи з Богом Угоду жертви завдяки заслугі Відкупителя. Їхнє спасіння стане дійсним, коли вони матимуть участь у Його воскресінні, “Першому Воскресінні”, і стануть царями та священиками Богу, щоб царювати з Христом тисячу років (Об. 20: 6).

R4714 (1910 p.)

великим шейхом, маючи стада, отари та слуг. Отже, ідеали та звичаї, які панують серед них, є добрим критерієм того, що було в ужитку за днів Ісака, Якова та Ісава.

Кажуть, що до сьогоднішнього дня первородний син в сім’ї є спадкоємцем маєтку з повнотою влади, наступною після батька. У арабів є звичай, що старший син відзначає постом

день народження відомого предка, від якого отримав вотчину. З іншого боку, решта членів сім'ї відзначає цей день як свято. Для старшого сина спожити гостину з такої нагоди означало б відмовитися від свого права первородства на користь наступного спадкоємця.

Застосуємо це до Ісава та Якова. Правдоподібно, приводом було святкування дня народження їхнього діда, Авраама, від якого вийшло велике Боже благословення, яке Ісав, як старший син сім'ї, успадкував. Отже, це був день, коли йому належало постити, натомість для Якова це було свято та особливе пригощання сочевицею. Ісаву, як старшому сину, не треба було купувати їжу у свого брата, бо, як голова дому після свого батька, він міг наказати дати йому все, що він захотів. Але цього разу, коли він попросив у Якова апетитної страви, останній був здивований і по суті сказав: "Ти це справді маєш на увазі, чи ти жартуєш? Ти справді збираєшся зректися своїх прав як первородний, споживаючи страву? Якщо ти це маєш на увазі, я з радістю прийму на себе відповідальність і буду дотримуватися посту як первородний". Ісав відповів: "Так, саме це я маю на увазі. Чому я повинен постити? Я все одно не вірю в обіцянки старого Писання і маю серйозні сумніви, чи Бог справді спілкувався з батьком Авраамом більше, ніж з іншими". Все ще сумніваючись у його щирості, Яків, за звичаєм, який існує дотепер серед жителів Сходу, сказав: "Присягни, і я повірю". Тож Ісав присягнув, що

він добровільно зрікається своїх прав на користь свого брата, Якова, який був радий увійти під ці умови завдяки вірі в обітницю, дані Аврааму.

Далі наш знавець говорить, що серед арабів досі вважається допустимим обманювати осіб похилого віку, щоб вберегти їх від журби. Якби Ісак дізнався, що його первородний так зневажив свої привілеї, то це, як можна здогадатися, принесло б йому біль і смуток. Тому його дружина та Яків домовилися обманути його. Ісав був нечесним у спробі забрати благословення, яке він втратив, та ще й під присягою. Очевидно, він боявся, що з благословенням первородства до Якова перейде більшість маєтку Ісака. З цього виникає, що він прагнув земних речей, а не духовного благословення від Бога через Авраама. Як тільки Яків залишив всю земну спадщину в руках Ісава, останній, здається, був задоволений. Яків теж був задоволений, бо отримав наділ, якого так прагнув і який цінував понад усе.

Тому цілком слушно Святе Письмо засуджує Ісава як непристойну, мирську людину, яка продала свою частку первородства в особливих Божих обітницях за миску юшки – за щоденну, земну поживу. У Святому Письмі Яків теж отримав похвалу за його готовність відмовитись від земного благополуччя заради небесних обітниць.

R4722 (1910 p.)

ПОМИЛКА МОЛОДОГО ЧОЛОВІКА [ЧЕРЕЗ ЯКУ ВІН ВТРАТИВ ЦАРСТВО] 1 ЦАРІВ 12: 6-16

"Хто з мудрими ходить, той мудрим стає, а хто товаришує з безумним, той лиха набуде"
(Приповісті Соломонові 13: 20).

"Чим додержити юнак у чистоті свою стежку? Як держатиметься Твоїх слів"
(Псалом 119: 9).

ПОЧАТОК Нового року з усіма його можливостями в доброму або поганому напрямку дуже нагадує початок життєвої зрілості молодого чоловіка або жінки. Для вдумливих і досвідчених є щось дуже зворушливе в тому, як повні оптимізму хлопці та дівчата вирушають у життя. Їхні надії та очікування чималі, їхні ідеали – величні, у них стільки повітряних замків! На жаль, досвід показує, що переважна їх більшість безуспішна, що є, як правило, з браку

розуму. Як часто повні любові поради старших осіб допомагають їм і рятують від руїни та лиха! Ми можемо тільки подякувати Богу, що в його Провидінні помилки молоді, хоч і серйозні, не обов'язково означають вічне нещастя. Свого часу ми, можливо, хибно пояснювали Божественний задум – розуміли, що всі, які не стануть святими, будуть вічно страждати. Дякувати Богу за наше краще бачення тепер, яке показує, що святі справді обирають кращу частку з її надзвичайно великою нагородою. Тим не менше, ті, кому не поталанило мати вуха, які чують, і серце, яке розуміє, а також почути Божественний поклик теперішнього часу, матимуть великий привілей людської *реституції* у Царстві Месії.

Таким чином, помилки дев'ятисот дев'яносто дев'яти з кожної тисячі, які не обрали кращої частки, можуть не тільки принести гіркі уроки, смуток та сльози, але в підсумку принесуть більшу мудрість і приведуть до блаженства у відновленому Едемі.

Коли великий цар Соломон помер, він залишив царство своєму синові Ровоаму – царство, яке простягалось від пустелі на півдні аж до Євфрату на півночі, і було майже таким великим, як Англія та Уельс. Це було Боже Царство, як читаємо, що “Соломон,.. сидів на троні Господнього Царства”. Ровоаму було близько двадцяти одного року, коли він зійшов на престол після смерті свого батька Соломона. Він був недосвідчений. Його мати була принцесою з сусіднього язичницького царства і, мабуть, ніколи не відмовилася від своєї язичницької релігії. Очевидно, вона була дуже гарною і була улюбленицею дому Соломона. Син, ймовірно, успадкував особисту красу обох батьків. Багатства царства в основному громадили в його столиці, Єрусалимі, і щорічний дохід царя Соломона, правдоподібно, становив більше десяти мільйонів доларів. Жодний молодий чоловік, мабуть, ніколи не зіткнувся раптово з більшими можливостями, ніж Ровоам, і мало хто змарнував таке велике багатство швидше, ніж він. І хоча у небагатьох є такі великі фінансові й політичні можливості, які можна розгубити, кожен має можливість власного характеру та царство власної волі, цінніші від усіх грошових обрахунків. Давайте винесемо уроки з успіхів та невдач інших. Давайте поставимо перед собою правильні ідеали, щоб досягнення їх було благом, а не прокляттям.

КРИЗА І ПОМИЛКА

Хоча Ізраїль був монархією, вона містила елементи демократії. Інакше кажучи, кожне з племен, крім левитів, зберігало політичну організацію та деяку міру незалежності. Так цар Давид царював сім років над Юдою та Веніяминою, перш ніж його визнали царем інші десять племен. Хоча народ був теократією в тому значенні, що Бог був їхнім царем, а земний монарх лише Його представником, можна легко помітити, що релігійна віра народу мала багато спільного з постановами царя.

Мудрий цар Соломон, хоч і шанував Бога, проте, очевидно, був менш завзятим, менш

релігійним, ніж його батько Давид. Його язичницькі дружини, багатства царства та політичні стосунки з довколишніми народами зробили його тим, кого можна було би назвати людиною блискучого розуму, але не релігійною. Це відбилося на його сині та спадкоємцеві, а також на людях, якими він керував.

Окрім цього, великі починання Соломона, пишні будівлі тощо приносили прибуток і славу його столичному місту Єрусалиму, але не розподілялися рівномірно серед народу. Дійсно, дотримуючись звичаю інших царів, багатство громадили здебільшого завдяки примусовій праці підлеглих, які були змушені без платні працювати в столиці для загального блага. Їх брали як робочу силу і ставили під керівництво наглядачів. За днів Соломона це терпіли, хоча іноді і з невдоволенням, але коли на престол зійшов його син, північні племена вирішили, що не визнаватимуть його царем, якщо він не дасть їм те, що можна було би назвати декларацією прав людини – Великою Хартією.

Вони послали до Єгипту за одним із своїх лідерів, якого Соломон прогнав за відверту критику. З ним десять племен провели загальні збори старших племен і повідомили Ровоама, що вони не задоволені тим, як з ними поведився цар Соломон. Вони запитали, що він обіцяє їм на шляху реформаторського правління. Ровоам, якого вже визнали царем племена Юди та Веніямина, був на цих зборах і цілком слушно попросив три дні, щоб розглянути питання. Він і всі розуміли, що настала криза у справах царства. Річ була занадто вагомою, щоб вирішувати її поспіхом. Він закликав старших царства, радників свого батька, які були вже в літах, щоб знати їхню пораду. Їхні поради були добрими. Вони порадили йому бути слугою народу і, замість того, щоб накопичувати багатство в столиці і звеличуватися, служити цілому народу, опікуючись усіма його інтересами і просуваючи їх – саме так, як бажали десять племен.

Далі Ровоам закликав молодих людей, своїх друзів та знайомих, своїх товаришів по навчанню, яких збирався [R4723] привести до влади. Вони порадили, що єдиний спосіб для монарха досягти успіху – залякати своїх підлеглих і керувати ними твердою рукою. Молодий цар ще не був як слід навчений принципів справедливості в людських справах. Яким би мудрим

не був його батько, він занедбав підготувати свого сина до прийняття правильних рішень в кризовій ситуації. Гордість і недосвідченість казали: Тримайся сили. Якщо ти поступишся хоч на дюйм, вони вважатимуть тебе слабким і недієздатним, і проситимуть ще і ще, поки врешті ти не станеш царем лише з імені. Гордість і честолюбство – небезпечні радники.

ФАТАЛЬНЕ РІШЕННЯ

Цар пішов за радою молодих людей і, висловлюючись образно, сказав: “Ви стверджуєте, що мій батько зробив ваш тягар важким, і просите мене зробити його легким. Я ж додаю до вашого тягара; мій батько карав вас батогами, але я буду карати вас скорпіонами – батогами з металевими шипами на кінці”. Нерозумне рішення привело до втрати царем більшої частини царства. Десять племен повстали, і прилегле царство, яке було під владою Соломона, обрало свій шлях і залишило цареві лише малу частину його імперії, хоча й найбагатшу та найвпливовішу. Десять племен відповіли: “Який інтерес ми маємо до Давида та його сім’ї? Він належить лише до племені Юди”. Таким чином вони розділилися.

ЗЛОВЖИВАННЯ ЗДІБНОСТЯМИ ТА НАГОДАМИ

І ЦАРІВ 12: 25-33

*“Не роби собі різьби і всякої подобі”
(2 Мойсея 20: 4).*

СЬОГОДНІШНЄ дослідження наводить нам на згадку чоловіка з великими природними здібностями та досить незвичними можливостями. Воно показує нам його жажливу помилку через намагання бути по-світськи мудрим і нехтувати своїм Богом та Його релігією. Воно пропонує ілюстрацію, яку можна застосувати не лише до кожного політичного та комерційного заходу, але й до життєвих надій кожної особи.

Єровоам, ще будучи юнаком, звернув на себе увагу царя Соломона, який зрозумів, що він володіє великим організаторським талантом і з природи вмів керувати та розпоряджатися людьми. Цар Соломон поставив Єровоама наглядачем над одним з його відділів найманих робітників, зайнятих, як було звичаєм того часу, будівництвом палаців і фортець для царя, за що платили тільки простою їжею та одягом. Це трудове військо було змушене працювати протягом кількох місяців, після чого на його

У цьому дослідженні є урок для всіх, а саме: важливість мудрості для прийняття нами рішень, особливо на початку життя і на роздоріжжях, на які ми приходимо під час життєвої подорожі. Усім є урок, який варто засвоїти в питаннях гордості та честолюбства, погроз і спроб примусу та необдуманості таких кроків, а також їх несправедливості. Багатство, влада, вплив, здобуті гнобленням та несправедливістю, недостойні шляхетних умів, і цей принцип можна застосувати як у менших масштабах, так і в більших. У домах цей принцип діє між батьками та дітьми, між чоловіками та дружинами. На жаль, як часто в домі контроль утримується силою, а не любов’ю та повагою, оцінюванням справедливості та загального добробуту. Таке головування, таке правління в сім’ї є негідним, і його слід негайно змінити.

Інший урок полягає в тому, що в кожному життєвому починанні слід шукати поради. При цьому пам’ятаймо слова апостола, що ми повинні шукати мудрості, що приходить згори, яка “насамперед чиста, а потім спокійна, лагідна, покірлива, повна милосердя та добрих плодів” (Як. 3: 17).

R4722 (1910 p.)

місце приходили новобранці. Походячи з племені Єфрема, найбільшого з десяти племен, Єровоам, можливо, відчував щось на зразок духа невдоволення, коли бачив, що багатства народу громадилися в основному в Єрусалимі – що всі племена платили податок, але більша частина прибутку діставалася племені, членом якого була царська сім’я. Єровоам став провідником групи невдоволених, в результаті чого виникло повстання. Його швидко придушив цар Соломон, після чого Єровоам втік до Єгипту, звідки повернувся після смерті Соломона і став ватажком і речником десяти племен, які поставили перед Ровоамом вимогу реформувати державну політику.

ПЕРША ПОМИЛКА ЄРОВОАМА

Слід зазначити, що один з Божих пророків передрік Єровоаму, що він має стати царем десяти племен. Безсумнівно, це спонукало його очолити повстання. Він мав би наслідувати

приклад Давида, помазаного на царя над Ізраїлем за кілька років до смерті царя Саула. Молодий Давид погодився чекати на Божий час, щоб зійти на престол. Факт, що Бог вказав, що так буде, ще не свідчив про те, що час настав, тому Давид чекав на Господа і при цьому засвоював цінні уроки самовладання та довіри до Божественного Провидіння. Не так зробив Єровоам, який, очевидно, був зовсім іншим типом людини і, без сумніву, мав більше довіри до себе, ніж до Бога; у нього було більше нетерпіння стати царем, ніж відданості та патріотичного завзяття служити Богу та своєму народу. Цю першу помилку повинні бачити всі. “Тому то чекайте Мене, промовляє Господь!” Людина, яка ігнорує Бога, – нерозумна; а людина, яка виступає проти Бога, – безглузда.

ДРУГА ПОМИЛКА ЄРОВОАМА

Коли десять племен підняли повстання проти царя Ровоама, сина Соломона, вони негайно признали Єровоама, одного зі слуг Соломона, за свого царя, що погоджувалося зі словами пророка, сказаними за роки до того. Нарешті юнак скромного походження здобув високе впливове становище – чудову можливість служити своєму Богу та своєму народу. Той, хто займає високу посаду – політичну, громадську, мистецьку, – повинен розуміти, що тепер на ньому лежить особлива відповідальність і зобов’язання перед усіма, з ким він має справу. Такі можливості, чи то в діловому житті, чи в політиці, чи в мистецтві, слід використовувати покірно, сумлінно, як відповідальну службу.

На жаль, Єровоам, цар десяти племен, названих Ізраїлем, обрав надто поширений, егоїстичний шлях. Він не звертався до Господа, щоб служити Йому, ані до людей, щоб служити їхнім найкращим інтересам, а самолюбно дбав про власні інтереси. Він міркував так: Якщо я хочу утвердити свій рід у царстві цих десяти племен, то повинен усіляко відокремити їх від впливу царства Юди. А оскільки, в Божому Провидінні, Храм знаходиться в землі Юди, і всі релігійні обряди та інтереси людей зосереджені там, я повинен якомога менш нав’язливо відвернути увагу народу, яким керую, від почуття споріднення з його побратимами в царстві Юди і законами, які Бог там встановив.

Кожен політик у світі назвав би Єровоама видатним правителем, видатним політиком.

Він був по-світськи мудрим. Бог через Пророка запевнив його: “І станеться, коли ти слухатимешся всього, що Я накажу тобі, і підеш Моїми дорогами, і робитимеш добре в очах Моїх, щоб виконувати постанови Мої та заповіді Мої, як робив раб Мій Давид, то Я буду з тобою, і побудую тобі міцний дім” (1 Цар. 11: 38). Бог пояснив, що причиною, чому Єровоам отримав владу над десятьма племенами, була поведінка Соломона з навколишніми народами, яка поступово руйнувала справжню релігію і вела людей до ідолопоклонства. Єровоам мав про все це пам’ятати і з особливим запалом мав прикласти своє серце до викорінення ідолопоклонства.

Натомість він, з політичних міркувань, впровадив народ, царем якого був, прямо в ідолопоклонство. Він не вийшов і не сказав їм прямо: Я хочу відділити вас та відвести від Бога і релігійних уставів вашого народу, відвертаючи увагу від Єрусалима, його релігії, його поклоніння, його Храму. Під приводом того, що людям занадто далеко йти до Єрусалима, він поставив золотого бичка на північній окраїні свого царства, а іншого – неподалік південної межі, і люди ходили від одного до іншого. На додаток, він поставив біля кожного з цих золотих бичків (дерев’яних, покритих золотом) дім на пагірку. У цих будівлях чинилися безсоромні речі в [R4724] ім’я релігії й за звичаєм язичницьких народів. Ця форма релігії потурала грішним нахилам і подобалась людям, які в серці не були релігійними.

Так людина з великими можливостями та великими природними здібностями, щоб служити своєму Богу та своєму народу, знеславила Його, а інших повела на манівці. Урок для кожного з нас повинен бути такий: дивись, щоб ти робив інакше; не роби помилки Єровоама.

ЦЯ РІЧ БУЛА ВІД ГОСПОДА

Щоб ми не думали, що справи Ізраїлевого Царства, які знаходилися під Божественним наглядом, були занедбані і залишені напризволяще, нам виразно сказано, що “ця річ сталася від Господа”. І тільки з такого погляду віри, а не з іншого, слід вивчати історію Ізраїлю.

Бог вирішив дати Ізраїлю Угоду Закону з метою розвинути в народі святість, вірність. Їхні уроки минулого були саме для цього, і тепер прийшов час пересівання та відокремлення. Царство Юди збагатилося, і до нього поступово

збиралися більш релігійні та розумні з народу. Змова десяти племен, як Бог це постановив, мала упокорити Юду і наблизити цей народ до Бога. Для цього десять племен менш релігійних людей були відокремлені під проводом Єровоама.

Але це не завдало шкоди жодному справжньому ізраїльтянину з десяти племен, адже, читаємо, що левити та найбільш релігійні з народу переселились до царства Юди. Навпаки, ми можемо

з впевненістю припустити, що нерелігійні юдеї, які віддавали перевагу ідолопоклонству і т. п., мали повну можливість виселитися в землю десяти племен. Таким чином відбулося переселення, корисне для тих, хто був відданий Богові, і для царського роду, на який Він вказав у “тих милостях, що обіцяні вірно Давиду були”.

R4723 (1910 p.)

СУДЖЕНИЙ ЯК БОГОХУЛЬНИК МАТВІЯ 26: 57-68

“Коли був лихословлений, Він не лихословив взаємно” (1 Петра 2: 23).

НА початок цього дослідження найкраще буде, якщо ми процитуємо слова м-ра Чендлера (Chandler). Він сказав: “Історія правосуддя людства відзначилася багатьма відомими судовими процесами. Суд над Сократом перед дикастерієм в Афінах, звинуваченням у розбещенні афінської молоді, у блюзнірстві олімпійських богів і спробі знищити конституцію Афінської республіки, далі становить величну і захоплюючу главу в історії цього чудового народу...”

Суд над Альфредом Дрейфусом все ще свіжий у пам’яті людей. Французьку Республіку далі роздирають протиріччя. Його друзі кажуть, що Дрейфус був Прометеєм, прикутим до одинокої скелі в океані, де голодний гриф полював на його серце. Його вороги далі стверджують, що він був Юдою, який зрадив не Бога, ані Христа, а Францію та Вітчизну. Але ці випробування, всі до одного, були банальними та звичними в порівнянні з випробуваннями та розп’яттям селянина з Галілеї, Ісуса з Назарету”.

Ми не повинні казати, що юдеїв можна цілком виправдати за те, що вони так жорстоко повелися з Ісусом, змусивши римлян розп’яти Його. З іншого боку, було би добре розглянути все, що можна вважати пом’якшуючим в нашому суворому засудженні присутньої тоді несправедливості. Було би правильним також зважити на речі, які з їхнього погляду могли би здатися пом’якшуючими обставинами. Це скрізь вважається справедливим підходом. Адвокат, захищаючи злочинця, який визнав свою провину за звинуваченнями проти нього, сприймається як той, хто тільки виконує свій обов’язок перед клієнтом, представляючи докази, які при розгляді справи можуть доводити, що обвинувачуваний

мав причину для свого правопорушення або думав, що має її.

Розглядаючи з цієї точки зору юдейський народ, який жив майже дев’ятнадцять століть тому, ми отримуємо більш тверезий погляд на ситуацію, ніж це є можливим по-іншому. Спочатку прислухаймося до слів св. Петра про цю річ. Він сказав: “А тепер, браття, знаю, що вчинили ви це з несвідомості, як і ваші начальники”. Якби вони знали, то не вбили б Князя життя (Дії 3: 15-17).

Юдеї ані на мить не припускали, що великий Месія, їхній провіщений Пророк, Священик і Цар – такий, як Мойсей, але більший; такий, як Давид та Соломон, але більший; такий як Мелхиседек, але більший – мав би виглядати як “страдник, знайомий з хворобами”. Хоча саме ці слова написав про Нього Пророк, вони були приховані від очей їхнього розуміння славними речами, згаданими про Нього в інших пророцтвах. Вони бачили славу. І вони, зрозуміло, не бачили страждань. Донині вони вважають, що страждання їхнього народу в кінцевому підсумку стануть корисними для них. Пророчі описи не зосереджуються в якомусь одному місці і не зібрані до купи, а розкидані “трохи тут, трохи там”, написані так, щоб їх не можна було зрозуміти на той час. Вони не були зрозумілі навіть учням Господа до Його воскресіння з мертвих, коли Він пояснив, а згодом через Святий Дух дозволив ще повніше зрозуміти, що саме так написано в пророків, і Людському Сину треба було постраждати, перш ніж увійти у Свою славу – перш ніж почати благословляти Ізраїль та весь світ.

Так, сьогодні багато християн настільки ж заплуталися в цьому питанні, як юдеї. Багато людей повністю відкинули думку про славне

Царство Месії для загального благословення й піднесення Ізраїлю та всього людства. З їхнього погляду, якщо “страждання Христа” мали на меті підготувати шлях і запровадити Його Царство слави, то цей задум, мабуть, провалився, або ж Його Царство слави повинно бути Небесним Царством, у повній згоді з молитвою, якої навчав наш Господь: “Нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя на землі”. Біда в тому, що вони не розуміють, що там, де закінчилися страждання Христа, Голови, почалися страждання “Тіла Христа” – страждання “Церкви, а вона Його Тіло”, – доповнюючи недостачу страждань Христа (Кол. 1: 24). Як тільки “Церква, Тіло Христа” закінчить нести хрест, йдучи за Ним слідом до кінця мандрівки, буде запроваджена слава Царства. Засліплення Ізраїлю буде забране, і благословення Господа почне наповнювати цілу землю.

Юдеї, які спричинили розп’яття Ісуса, безперечно, робили це у великій мірі в тому ж дусі, який спонукав св. Павла – тоді ще Савла з Тарсу – стати причиною каменування св. Степана. Як Савло отримав прощення, так само Ізраїль має отримати прощення, як сказано у Святому Письмі, що Господь “вилле Духа милості та молитви” на них, і вони побачать очима свого розуміння Того, “Кого прокололи, і будуть за Ним голосити” (Зах. 12: 10), і їхній плач перетвориться на радість. Як Йосип пробачив своїм братам, так і цей великий позаобразний Йосип на престолі землі з готовністю пробачить тим, хто спричинив Його розп’яття.

ПОЛІТИКА ТА САМОЛЮБСТВО ЯК РЕЛІГІЯ

Як тоді, так і тепер юдеї не дуже відрізняються від інших людей. Історія показує, що деякі з їхніх найвищих посад займали невіруючі заради свого політичного впливу. Так первосвященик у першому приході нашого Господа був садукеем, який зовсім не вірив в обітницю Бога Ізраїлю, а також у воскресіння мертвих. Подібним чином сьогодні є первосвященики, як серед юдеїв, так і серед християн, які не мають віри і все ж займають високі посади. Серед християн [R4711] є Доктори Богослов’я, які не мають віри; і багато найвідоміших рабинів серед юдеїв також стверджують, що вони невіруючі. Ми не кажемо, що такі невіруючі християнські та юдейські служителі будуть легковажно підтримувати та

схвалювати несправедливе провадження проти невинної людини. Ми цього не знаємо. Мабуть, тут ще треба упевнитися. Однак ми знаємо, що коли втрачається віра в Божественне Об’явлення і в Божественний нагляд за людськими справами, природним наслідком є те, що особи, які втрачають віру, щораз більше стають політичними діячами і вважають політику вершиною людської мудрості, особливо в керівництві справами Церкви і держави.

Дізнаючись з історії, що лідери іудаїзму за часів нашого Господа були садукееми (невіруючими на кшталт вищих критиків), ми можемо бачити, що їхньою політикою було підлецування до римського імператора і намагання тримати простих людей під своїм контролем. Тому їм, мабуть, здавалося майже лихом, що вбогий чоловік, хоч і благородного походження – з роду Давида та племені Юди, – зібрав довкола себе жменьку нікому не відомих рибалок, збирачів податків тощо; що він назвав себе царем і проголосив про близьке встановлення свого Царства, що, використовуючи певну надприродну силу для зцілення хвороб, він привертав під своє знамено “простих людей”, а не вчених. Можемо собі уявити їхні міркування: якби ця річ, тобто популярність Ісуса, продовжувала зростати, вона б з часом дійшла до вух римського імператора, і тоді всі їхні сподівання на прихильність імператора не були би взяті до уваги, а їх самих вважали б народом бунтівників.

В’їзд Ісуса безпосередньо перед Пасхою в Єрусалим на ослі, за звичаєм ізраїльських царів, під вигуки натовпу: “Осанна Сину Давидовому! Благословенний, хто йде у Господнє Ім’я!”, став, так би мовити, кульмінацією, переконавши цих невіруючих юдеїв, політиків, які займали релігійні посади, що буде набагато краще, якщо загине один невинний чоловік, ніж увесь народ охопить заворушення і, в результаті, він зазнає краху від римлян. Скільки американських проповідників, суддів, офіційних осіб і т. п. в ці дні освіченості були би схильні вирішити подібно в такій справі! І чи не така політика завжди панує в монархіях? Уявіть собі таке заворушення в столиці Німеччини, Італії, Франції, Австрії, Росії, Великобританії або Сполучених Штатах. Уявіть собі, що після такої ходи, якою б дивною вона не здалася, особа з такими почестями увійшла би в храм і застосувала давно забутий закон, скориставшись зі своїх релігійних прав:

припустимо, що вона вигнала би міняльників і купців із прилеглої території їхнього головного кафедрального собору! Що зробили би з такою особою сьогодні? Хіба ми не знаємо, що в найбільш цивілізованих країнах її б заарештували і ув'язнили, а в більш дикунських землях побити або стратили? Отже, коли ми дивимось на ситуацію з такого погляду, у нас зникає дух неприязні; він змінюється на співчуття, що релігійний народ дозволив собі до такої міри потрапити до рук політиків.

ПЕРЕД КАЙЯФОЮ

З боку св. Петра було великою хоробрістю, після того як він скалічив вухо слугі первосвященника (хоча Ісус і зцілював рану), піти за своїм Наставником на подвір'я первосвященника, щоб побачити, що буде далі. Пред'явлення обвинувачення відбувалося вночі, хоча допитувати в'язня вночі, навіть за серйозне правопорушення, суперечило юдейському Закону. Але було виправдання. Це був особливий випадок; потрібно було поспішати, бо все, що слід було зробити, слід було зробити швидко; вже наступного дня невіруючі начальники зрозуміли, що Ісус мав великий вплив на простих людей. Вони вважали його блискучим шахраєм, хоча й незагрозливим. Він не вчинив жодного злочину, але був порушником миру, і вони вважали цілком виправданим позбавити його життя. Свято Пасхи було поруч і мало тривати тиждень, а їхній Закон не дозволяв, щоб цього тижня відбулося якесь страчення. Крім того, вони побоювалися впливу, який Ісус міг проявити протягом тижня, коли в Єрусалим та передмістя збереться від одного до двох мільйонів людей з усієї Палестини. Вони вже вирішили, що їхні дії повинні бути швидкими, жорсткими та рішучими. Все було вирішено до арешту. Вони були готові і чекали опівнічної пори, щоб втілити свої вбивчі задуми на благо свого народу, як вони вважали. Допит був лише підготовчим кроком, щоб зібрати докази, які

можна було би швидко висунути на задалегідь приготованому засіданні наступного ранку.

ЗВИНУВАЧЕННЯ У БЛЮЗНІРСТВІ

Зі звинуваченням виникли проблеми, бо хіба ж Ісус робив коли-небудь щось інше, окрім добрих вчинків, і говорив щось, окрім слів мудрості, повчання та надії?

За юдейським кодексом блюзнірство було серйозним звинуваченням. Вони збиралися звинуватити його в тому, що було найлегше довести. Коли Він був біля храму, то казав: "Зруйнують цей храм, і за три дні Я поставлю його". "А Він говорив про храм тіла Свого". Деякі ж із тих, хто його чув, зрозуміли, що Він говорить про буквальный храм. Це, за їхніми звинуваченнями, було блюзнірством, оскільки будівництво храму зайняло роки, а Ісус, щоб відбудувати його за три дні, мав би мати Божественну силу. Але звинувачення здалося недостатньо переконливим навіть тим, хто задумав його вбивство. Вони шукали чогось, що надало б відтінку справедливості їхнім викриттям. Тож первосвященик вирішив змусити Ісуса скомпрометувати Себе в їхній присутності і сказав: Заприсягаю Тебе Живим Богом, щоб нам Ти сказав, чи Христос Ти, Син Божий? Ісус відповів, що це правда, і що вони ще побачать його в небесній славі та силі праворуч Божественної милості. Це, за словами первосвященника, було достатнім доказом блюзнірства. "Ось ви чули тепер його богозневагу! Як вам іздається?" Рада відповіла, що Він заслуговує на смерть. Юрба на подвір'ї, вчувши сум'яття, вирішила, що вона має свободу знущатися над в'язнем, як робила з іншими. Присутні показали своє презирство до нього, плюючи на нього. Сміючись над ним, вони били його й казали: Пророкуй нам, хто то вдарив тебе? "Коли був лихословлений, Він не лихословив взаємно".

R4710 (1910 p.)

САМОВПЕВНЕНІСТЬ Є СЛАБКІСТЮ

МАТВІЯ 26: 31-35, 69-75

"Тому то, хто думає, ніби стоїть він, нехай стережеться, щоб не впасти"
(1 Коринтян 10: 12).

СВ. ПЕТРО показав себе одним із найбільш помічних з дванадцяти апостолів Христа, і

секрет його вміння допомогти знаходимо в його людській природі, розкритій Біблією, в її сильних та слабких сторонах. Він був першим із дванадцяти апостолів, хто визнав Учителя Месією, Посланим Богом; він перший із

дванадцяти відрікся Його. Він був єдиним із дванадцяти, хто витягнув меч на захист Учителя, і єдиним, хто згодом присягнув, що ніколи Його не знав. За Божественною постановою йому були дані ключі, щоб ними відчинити двері Високого Покликання – двері Царства. У П'ятидесятницю він використав один із ключів влади і сміливо проголосив юдеям про відкриття шляху до слави, честі та безсмертя. Трохи пізніше, у призначений час, він відчинив двері того ж Високого Покликання для поган, коли після його проповіді був прийнятий і зачатий Святим Духом Корнилій, перший прийнятий для Бога поганин. Цей факт дає доказ того, що серединна перегорода, яка раніше розділяла юдея та поганина, була зруйнована. І все ж, навіть маючи таке знання та особливу нагоду, цей великий чоловік згодом ховався, немовби заперечуючи, що Божої благодаті для поган достатньою, і роблячи різницю між юдеями та поганами і їхньою рівністю перед Господом.

Але у всіх цих випадках св. Петро показав, що його серце у своїй основі було вірним Богу, правді, праведності, і що слабкості, помилки та вади його характеру були від плоті, а не від справжніх намірів серця. Коли він відрікся Учителя, то гірко плакав. А щодо свого невміння визнати поган, то він це спокутував з повною покорою. Той самий вияв людської вдачі, який так приваблює у святому Петрі, приваблював теж у Давиді, який був пророком та царем Ізраїлю. Він не був настільки святим, щоб не помилятися, і не стояв так високо над рештою людства, щоб воно не могло не впізнати в ньому свого ближнього. На додаток, він не був настільки зіпсованим, щоб це викликало до нього відразу. Його слабкості цілковито врівноважувалися яскравими проявами відданості Богу та праведності в серці. Його досвід падінь та вставання настільки пронизував його псалми, що вони торкалися чутливих струн майже кожного серця, відданого Богу, яке хоч трохи переживало гріх і слабкість – свою і чужу.

ЯК ІНШІ СПРИЙМАЛИ СВ. ПЕТРА

Петро і сьогодні викликає найбільше захоплення з тієї когорти людей, які оточували нашого Господа в днях його земного паломництва. Г.К. Морган (G. C. Morgan) сказав про Петра: “Тепер я переконаний, що в Петрі ми маємо найбільшу людину, яку виявляє Новий Завіт. Я

не кажу найбільшу людину в її здобутках чи в якихось конкретних можливостях її істоти, але кажу про найдивовижніше виявлення [R4712] людської природи. Ця обдарована людина постійно допускалася грубих помилок. Як емоційна особа, вона була винна в необдуманому кроці, завдавши шкоди саме там, де хотіла допомогти”.

С'ютхаус (Southouse) говорить про Св. Петра: “Петро був звичайною людиною і тому він ближчий нам, ніж деякі його приятелі. Але навіть у звичайних людей бувають свої неповторні миті, коли, наприклад, св. Петро намагався йти по воді, бо цим вчинком він намагався зробити щось, до чого, здавалося б, не мав жодних здібностей. Він вирішив зробити те, у чому не мав жодного досвіду. Достатньо побіжно глянути на тих чоловіків і жінок, яких ми знаємо, щоб переконатися, що ніколи не можна упевнено пророкувати, на що вони здатні, адже надзвичайні речі змогла зробити навіть найменша людина у світі”.

Доктор Девіс (Davis) сказав про св. Петра так: “Петро був мислячою людиною. Він поставив Ісусу більше запитань, ніж будь-який інший апостол. Вміння ставити запитання виявляє інтелект. Це може бути також проявом невігластва; але людині, яка ніколи не ставить запитань, безумовно, не вистачає інтелекту... Петро був душевною людиною, жалісливою та імпульсивною. Його чесноти та його вади мали спільне походження – палку вдачу. Треба визнати, що разом з бур'янами необдуманого поспіху, у його житті міцно проросла чудова рослина палкої любові та готовності прийняти Правду.

“УВАЖАЙТЕ Ж НА СЕБЕ”

Одним із великих уроків, яких Учитель навчив Своїх послідовників і яких повинні навчитися всі в Школі Христа, є те, що разом з палкою любов'ю і запалом до Бога та праведності ми повинні мати також поміркованість – проявляти дух здорового розуму. Послідовники Христа мають заклик бути “мудрими, як змії, і невинними, як голубки”. Їхня мудрість не має бути егоїстичною, що пильнує тільки власні інтереси, а доброзичливою, що пильнує інтереси всіх і особливо інтереси Господньої справи та будь-яку участь в них, яку Він може нам довірити.

Даючи вказівки, Ісус наперед сказав Своїм учням про важку годину, коли Його зрадять:

“Усі ви через Мене спокуситеся ночі цієї. Бо написано [у Пророків]: Уражу пастиря, і розпошатяться вівці отари. По воскресінні ж Своїм Я вас випереджу в Галілеї” (Мт. 26: 31, 32).

Тоді озвався запальний Петро: “Якби й усі спокусились про Тебе, я не спокушуся ніколи” (в. 33). На жаль, як мало ця хоробра людина розуміла природу випробувань і труднощів, які були безпосередньо перед нею, і мало усвідомлювала слабкі місця своєї запальної вдачі. Тому якщо ми засмучені тим, що Петро відрікся Учителя, ми повинні радіти, дивлячись на його віру, любов і завзяття, коли він визнав Ісуса як Месію, а потім заявив, що ніколи жодна річ не повинна похитнути його відданість.

Однак саме найбільш відданих і ревних противник усіма силами намагається піймати в пастку. З цього приводу Ісус пояснив св. Петру: “Ось сатана жадав вас, щоб вас пересіяти, мов ту пшеницю” (Лк. 22: 31) – жадав позбавити вас вірності Христу та мужності у вашому учнівстві, долаючи страхом і вашими слабкостями. Учитель додав: “Я ж молився за тебе, щоб не зменшилась віра твоя”.

Можемо знати, що той самий люблячий Учитель далі допомагає всім Своїм справжнім, щиросердим послідовникам, не дивлячись на успадковані ними слабкості. Також можемо знати, що Він здатний зробити з них сильні характери, якщо вони перебуватимуть у Його любові, тримаючись свого запалу. Він здатний зробити так, щоб усе допомагало їм на добре – щоб навіть успадковані слабкості могли достачати вірним “у безмірнім багатстві славу вічної ваги”, обіцяну Господом.

“ПЕРШЕ НІЖ ЗАСПІВАЄ ПІВЕНЬ”

Учитель розпізнав небезпеку, яка чигала на Його люблячого, але запального послідовника, тому дав попередження, що, перше ніж заспіває півень, він відречеться від свого Учителя. Яким неймовірним це здалося св. Петру! Як хоробро він заявив: “Коли б мені навіть умерти з Тобою,

я не відречуся від Тебе”. І так сказали всі одинадцять. Їхні серця були добрими, а Господь дивиться на серце. Тепер переходимо в нашому дослідженні до 69 вірша. Учителя арештували. Розпорошені учні повтікали. Св. Іван, завдяки знайомству зі сім’єю первосвященника, зайшов до палацу далі, ніж св. Петро, який стояв на подвір’ї. Покоївка палацу впізнала в св. Петрі одного з учнів Ісуса і сказала про це. Побоюючись, що він може розділити долю Учителя, св. Петро заперечив, кажучи, що він про це нічого не знає. Трохи згодом інший сказав те саме. Св. Петро твердо заперечив з присягою, кажучи, що не знає Ісуса. За якийсь час ці слова розійшлися по всьому двору, і багато підхопили їх, кажучи, що вони вірять покоївці, до того ж св. Петро має діалект галілеянина. Твердо заперечивши, св. Петро почав клястися і присягати, що не знає цієї людини. Одразу після цього заспівав півень. Тоді св. Петро згадав слова Учителя: “Перше ніж заспіває півень, відречешся ти тричі від Мене”.

На жаль, він був надто впевнений у своїй непохитності, надто впевнений у своїй відданості. Противник упіймав його на тому, чим він хвалився. Інша розповідь говорить, що Ісус обернувся і глянув на Петра! Цього погляду було достатньо, і він багато про що сказав відданому серцю св. Петра. Можемо бути впевнені, що в цьому погляді не було ні зневаги, ні гніву. Це був погляд співчуття, повного любові. Він розтопив серце св. Петра. Той вибіг і гірко заплакав.

Нинішні послідовники Учителя, охоплені слабкостями, немочами та спокусами противника, мають урок з досвіду св. Петра як застереження, щоб довіряти Господу і звертатись до Нього за допомогою, а не бути впевненими в собі. А ті, хто зазнає сьогодні невдач, мають досвід св. Петра як урок Господньої симпатії та співчуття. Вони також повинні гірко плакати про свої провини, каятись і здобувати користь зі свого досвіду.

R4711 (1910 p.)

КНЯЗЬ ЖИТТЯ РОЗП’ЯТИЙ

МАТВІЯ 27: 33-50

“Він був ранений за наші гріхи, за наші провини Він мучений був” (Ісаї 53: 5).

ДОПИТ Ісуса насправді відбувся невдовзі після Його арешту, але по Закону смертний

вирок вимагалось виносити вдень, тому було призначено ранкове засідання Синедріону, яке формальним чином підтвердило рішення первосвященника, прийняте перед тим уночі, що

Ісус хулив Творця, коли стверджував, що Він прийшов у світ згідно з давно обіцяним планом Творця, і що Він повинен викупити Ізраїль та світ від смертного вироку, щоб у властивому в Бога часі Він міг встановити Месіанське Царство для благословення Ізраїлю та всіх племен землі. Все робилося поспіхом, щоб зібраний натовп, який вигукував: “Осанна Сину Давидовому”, коли Ісус їхав на ослі за п’ять днів до того, не взявся знову проголошувати Його царем. Жодна страта не могла відбутися протягом Пасхального тижня. І якби Ісуса тримали в’язнем, невідомо, що могло статися з Ним чи з ними. Отже, у них було лише кілька годин, щоб здійснити план, який, як вони вірили, позбавить їхню країну від людини, яку вони вважали ошуканцем і яка, ймовірно, могла призвести до неприємностей з владою в Римі.

Синедріон мав повноваження судити людей за їхньою релігією, але йому було заборонено виконувати смертну кару. Отже, після засудження Синедріоном потрібно було представити справу Пилату, римському управителю. Розуміючи, що Пилат не визнає богохульство за причину смерті, звинувачення проти Ісуса перед Пилатом було зовсім іншим, а саме, що Ісус був бунтарем і порушником спокою; що Він претендував на те, щоб бути царем, і що Його свобода завдавала шкоди інтересам Римської імперії. Безглуздя і лицемірство такого звинувачення були занадто прозорими, щоб вимагати його обстоювання. Пилат зрозумів, що вони видають Його із здригання, бо Він та Його вчення мали більший вплив на простий народ, ніж цього могли досягти первосвященики та книжники. Пилат зняв зі себе відповідальність, заявивши, що оскільки дід Ісуса знаходився в Галілеї, то цар Ірод, намісник Галілеї, повинен відправляти правосуддя в цій справі, якої він був радий позбутися.

ІСУС ПЕРЕД ЦАРЕМ ІРОДОМ

Це було несподіваною трудністю, але палац Ірода був недалеко. Він був радий можливості побачити Ісуса, про чудеса Якого багато чув. Коли він глянув на благородні риси Господа і побачив у Ньому чистоту і повну спокою гідність, йому, мабуть, здалося смішним, що такій людині пред’явили обвинувачення як заколотнику, як тому, хто становить небезпеку для

інтересів миру в країні. Після кількох глузливих слів та кепкувань охоронці палацу вирішили самі познущатися з Того, Кого їхній пан трактував так нешанобливо. Вони одягли Його в пишне убрання, дали на голову терновий вінець і глузували з його вигляду, який аж ніяк не був царським. Ірод відмовився брати участь у цій справі і відіслав в’язня назад до Пилата, мабуть, відчуваючи, що у нього і так достатньо неприємностей після обезглавлення [R4713] Івана Хрестителя приблизно рік тому. Ірод і Пилат сприймали між собою це як жарт – розглядати справу людини, яку вважали настільки небезпечною, що вона повинна померти, тоді як насправді вона така чиста і невинна, що навіть найслабший почувався би поряд з нею у безпеці.

ПОДИВ ПИЛАТА ЗРОСТАЄ

Пилат був розчарований, коли Ісуса привели назад у двір. Справа була неприємною для врегулювання. В’язень явно не був винним у якомусь злочині, проте його обвинувачі були найвідомішими людьми в народі та місті, за яке він ніс відповідальність. Їхню добру волю, якщо можливо, треба було поважати, а вони, очевидно, схилилися до вбивства свого невинного полоненого під виглядом законності. Як шкода, що в усі часи релігія часто була спотворена її прибічниками! Урок, який ми всі повинні засвоїти: ми повинні вивідувати мотиви та наміри власного серця, щоб не бути введеними в оману нечестивими – щоб не порушувати прав інших і тим самим не боротися з Богом.

Пилат вислухав звинувачення і зрозумів, що в них немає жодної правди, а потім виніс своє рішення: Я не знаходжу в Ісусі жодної провини, але, дивлячись, яке заворушення це створило, я вважаю за необхідне в інтересах миру задовольнити несправедливі вимоги галасливого натовпу. Отже, я змушений бити в’язня, хоча визнаю, що він не заслуговує покарання. Шмагання буде в Його інтересах, а також в інтересах спокою в місті, бо, якщо задовольнити нарікання натовпу, життя Ісуса уціліє. Якщо казати про політичне рішення, це був дуже справедливий указ. Магістрати визнають, що абсолютна справедливість не завжди можлива в недосконалих умовах.

Але начальників не влаштувало ніщо, окрім смерті Ісуса. Юрбі сказали кричати: “Розпни

Його! Розпни Його!” Пилат, здавалося, не міг збагнути, що проти такої невинної особи може постати така лють. Тож він запитав: Яке зло Він зробив? Але відповідь була: “Розпни його!”

На жаль, людська пристрасть здатна ігнорувати кожен принцип праведності! Щоб побільшити непевність Пилата, його дружина передала йому: Не май нічого з цією справедливою людиною, бо в мене був жадливий сон, пов’язаний з нею.

Удаючись до останнього кроку, Пилат наказав привести Ісуса на видне місце, де весь натовп міг Його бачити, і тоді вигукнув: “Оце Чоловік!” Гляньте на характер цього чоловіка, якого ви готові розіп’яти. Дивіться, він має царські риси, яких не має ніхто з вашого роду, ані інші. Хочете розп’яти найкращий взірець вашого роду? Поміркуйте; будьте розсудливі. Оце Чоловік! У вас протягом багатьох років був звичай, що влада в цю пору звільняє котрогось в’язня. Тож, дивіться, Ісуса засудили; ваше уявлення про справедливість задоволене; тепер я відпускаю Його вам. Але натовп кричав ще більше: “Розпни його! Відпусти нам Варавву!” (розбійника та небезпечну особу).

Хто пояснить цю дивну незговірливість зіпсутої людської природи – що лиходію слід віддати перевагу перед святим? Так кілька років тому у Відні один чоловік, якого щойно звільнили від відбування покарання у в’язниці, виступив з промовою, в якій сказав, що всіх юдеїв треба вбивати. Людей, здавалося, охопило шаленство. Погана людина очолила настрої. Йому аплодували, а так як закінчувався термін перебування міського голови на посаді, його за браваду обрали новим мером міста. Який сором! Як ми можемо стверджувати, що світ готовий до свободи, якщо ми стикаємося з такими умовам, які залишають знак на сторінках історії? Вони, навпаки, доводять, що світ потребує саме такого сильного, суверенного уряду, який Бог має намір йому дати, – Царства дорогого Божого Сина, сильного для повалення будь-якого зла і для зміцнення всього, що правильне.

ТИ НЕ ПРИЯТЕЛЬ ЦЕЗАРЯ

Юдейські старші були хитрими. Вони знали, що зрада проти Риму – один з найсерйозніших

злочинів, і той факт, що Ісус говорив про Себе як про царя, був тим важелем, який схилив до Його розп’яття. Вони скористалися цим, запевнивши Пилата, що якщо він відпустить в’язня, вони донесуть на нього імператору. Пилат знав, що йому важко буде пояснити цю річ, і що римська влада погодиться з рішенням Кайяфи, що краще одній людині померти, аніж мати бунт у своїх володіннях. Примушений таким чином, Пилат врешті поступився і написав документ про страту, але перед тим взяв глек з водою і на очах людей умив свої руки, кажучи: “Невинний я в крові цього праведника, ви побачите” (Турк.).

Виконання вироку тривало. Воїни вже мали двох розбійників, яких збиралися розіп’яти, і просто додали ще один хрест, після чого процесія вирушила до Голгофи, пагорба, вигляд скелі якого дуже нагадує череп (Голгофа означає “Череповище”). Це було на північ від міста, за міським муром. Нещодавно споруджені нові будівлі та мур заважають відвідувачам сьогодні намалювати в уяві череп, як це було раніше. Злочин кожного обвинуваченого, за Законом, був написаний над його головою. Над головою Учителя був Його злочин – “Ісус, Цар юдейський”.

Очевидно, сатана та його ошукані підвладні думали, що вони нарешті позбулися Ісуса. Священики та старші глузували з Його слів, що Він Божий Син, і вимагали, щоб Він це показав, зійшовши з хреста. Вони не розуміли правди, що Він повинен померти за гріх людини, щоб згодом мати законну владу у Своєму славному Царстві й відновити все людство до повної досконалості та життя на умовах Нової Угоди, посередником якої Він буде (Єр. 31: 31).

О шостій годині, опівдні, темрява настала на три години, а потім Ісус помер, промовивши: “Боже Мій, Боже Мій, навіщо ти Мене покинув?” Щоб цілковито відчуття тяжкості Божественної Справедливості, яка належала грішнику, потрібно було, щоб Отець заховався від Нього, немовби Він був грішником. Це тимчасове відокремлення від Отця було, мабуть, найтяжчим зі всіх випробувань Учителя.

ТЯЖКІ ЧАСИ ВЖЕ ПОРЯД

“Знай же ти це, що останніми днями настають тяжкі часи” (2 Тимофія 3: 1).

УСВІДОМЛЮЮЧИ, що ми живемо в ті самі часи, про які згадує апостол, дехто може запитати: Як це так? Чи ж не є ці часи, порівняно з минулим, особливо сприятливими для благополуччя Церкви? Був час, коли вогонь, меч, гільйотина та дуба раз-за-разом використовувались для знищення справжніх Божих святих, коли Боже Слово було забороненою книгою, а в'язниці та підземелля були винагородою вірним за дослідження Писань. І чи ж сьогодні немає більше Правди на часі та її зрозуміння, ніж колись, а також повної свободи, якщо людина хоче нею користуватися, щоб вірити і навчати, приватно чи публічно, того, що вона вважає Правдою?

Ось такі сприятливі умови наших днів. Ніколи за всю історію Церкви не було таких днів з такими привілеями та благословеннями – такого зростання знань і загального інтелекту, таких засобів для загального розповсюдження знань і такої широкої особистої свободи сумління, висловлювання та дій, як сьогодні. Дух свободи розповсюдився по землі, і хоча хитрі вороги, які колись сковували, надягали наручники та ув'язнювали, все ще живуть і охоче кидали б, як раніше, до в'язниці, вони з жалем визнають, що орел розпростер крила і його не можна знову замкнути в клітці. Але поруч з усіма цими перевагами, як не дивно, йде найбільше лихо для Церкви. Щоправда, для фізичного життя або земного майна це невелике лихо. Ці речі мають для справжніх святих неістотне значення, бо святі не дорожать своїм земним життям, щоб їм тільки вдалося досягти божественної природи і слави, до якої вони покликані.

Небезпека цих часів є для духовної природи святих та їхньої багатой спадщини в надзвичайно великих і дорогоцінних Божих обітницях, які всі так і амінь у Христі Ісусі. Зараз діють підступні впливи, які намагаються заважати розвитку і гасити духовне життя, відбирати у святих їхню славу надію, позбавляти крадькома самих основ християнства і таким чином активно руйнувати всю надбудову християнської віри у свідомості

багатьох, змушуючи їх спотикатися і втрачати свій славний спадок як спадкоємців з Христом.

Нинішні напосідання, маючи витончений характер, ще більшою мірою розраховані на те, щоб ввести в оману і піймати в пастку, тож якщо хтось дозволить собі ненадовго перестати пильнувати, зняряддя противника здобудуть перевагу і використають її, щоб піймати необачних. Бог дозволить такі пастки, бо лише віддані і вірні, а отже, завжди пильні, вважаються гідними уникнути їхньої сильної омани. “Тож пильнуйте, і кожного часу моліться, щоб змогли ви уникнути всього того, що має відбутись, та стати перед Сином Людським” (Лк. 21: 36).

СПОСІБ НАБЛИЖЕННЯ ЦИХ ЧАСІВ

Апостол попереджує Церкву не лише про неминучість таких лих та про їхній характер, але й про спосіб їхнього наближення. Одного разу він сказав: “Бо я знаю, що як я відійду, то ввійдуть між вас вовки люті, що отари щадити не будуть [настільки великими та руйнівними були папські сили]. *Із вас самих* навіть мужі постануть, що будуть казати перекручене, аби тільки учнів тягнути за собою” (Дії 20: 29, 30). З деякими з них Павло та рання Церква стикалися в ті дні.

Павло часто був у небезпеці серед фальшивих братів, які зазнали краху своєї віри і дуже протистояли його словам – його зусиллям будувати Церкву в найсвятішій вірі (2 Кор. 11: 26; 1 Тим. 1: 19; 2 Тим. 4: 14-17). Він показує, що від таких фальшивих братів, які відступили від Правди і стали вчителями фальшивого вчення, прийде найбільше лихо для Церкви в ці останні часи (2 Тим. 2: 16-18; 3: 5). І для того, щоб ми могли їх упізнати і остерігатися, він дав дуже детальний їх опис, хоча виразний зміст застереження дещо затьмарюється помилковим перекладом, який говорить наступним чином: “Будуть бо люди тоді самолюбні, грошолобні, зарозумілі, горді, богозневажники, батькам неслухняні, невдячні, непобожні, нелюбовні*, запеклі, осудливі, нестримливі, жорстокі, ненависники добра,

* Синайський, найстарший і найвірогідніший манускрипт, опускає слово “нелюбовні”, тож воно не є частиною первісного тексту.

зрадники, нахабні, бундючні, що більше люблять розкоші, аніж люблять Бога, вони мають вигляд благочестя, але сили його відреклися... Вони завжди вчаться, та ніколи не можуть прийти до пізнання правди”.

Переклад, наведений тут, як зауважить читач, не зовсім відповідний, бо люди такого лиходійського характеру не могли мати жодного вигляду благочестя. Прочитайте опис ще раз і подумайте, як могли горді, грошолобні, пихаті богозневажники, запеклі, осудливі, нестримливі і жорстокі, ненависники добра, нахабні, бундючні, що більше люблять розкоші, мати якийсь вигляд побожності або обманювати когось у цьому відношенні? Особа з таким запеклим характером, такий відвертий богозневажник, мабуть, не зміг би вдавати Божу дитину, ані не намагався б це робити.

Річ у тому, що наші перекладачі не до кінця зрозуміли мову апостола, і, перекладаючи її на англійську, надали грецьким словам надто негативного значення, від чого образ цих людей виявився перебільшеним. Так, наприклад, грецьке слово, перекладене як “богозневажники” (в. 3), це “*blasphemos*”, що означає “той, хто говорить образливо, зломовна людина”.

Так от, судячи лише зі слова, без урахування контексту, ми б не знали, чи в даному випадку лихослів'я є лайкою чи ні. Але оскільки це пов'язано з контекстом – беручи під увагу наступний вислів, що такі особи мають вигляд благочестя (в. 5), хоча й без справжньої його сили, – ми повинні зробити висновок, що маються на увазі більш м'які, більш витончені форми лихослів'я, які б відповідали лицемірним формам благочестя. Тому наше слово *богозневага*, хоч і означає лихослів'я, є занадто різким виразом, щоб за його допомогою перекласти грецьке слово “*blasphemos*”. Повне і загальнозрозуміле значення англійського слова “*богозневага*” таке: “Говорити про Найвищу Істоту словами безбожної неповажності, ганити або говорити з докором про Бога, Христа або святий Дух – говорити нечестиво, висловлювати образу або наклеп на когось, говорити з докором” (*Webster*).

Також слово “*apeithes*”, перекладене як “неслухняні”, означає “не піддаються вмовлянню”, тому вислів “батькам неслухняні” відповідно означав би “бути іншої думки”, *тобто* не тієї ж

думки, що й батьки. Слово “*anosios*”, передане як “непобожні”, означає *недобри* або *нечестиві*, тож, з огляду на контекст, його краще перекласти більш м'яким англійським виразом “*недобри*”. Слово “*aspondos*”, перекладене як “запеклі” (в. 3), означає *непримиренні* або *невблаганні*, тобто вперті або завжди неприязні. Слово “*akrates*”, перекладене як “нестримливі”, більш правильно означає *слабохарактерні*, тобто *безвольні*. Хоча ця думка і міститься в англійському слові “нестримливі”, цьому слову, як правило, надають більш негативного відтінку. Слово “*anemeros*”, перекладене як “жорстокі”, означає *нелагідні*, *невиховані*. Тобто це може бути значна або незначна відсутність лагідності, яка в деяких випадках доходить до відвертої гіркості. Але, знову ж таки, жорстоке або люте ставлення не-сумісне з будь-якими претензіями на благочестя, як це сказано в 5 вірші. Слово “*aphilagathos*”, перекладене як “ненависники добра”, краще було би перекласти як *неприхильні до доброго*.

У такій редакції мова апостола звучить наступним чином: “Бо люди будуть любити себе [будуть егоїстами], будуть грошолобні, хвалькуваті, пихаті, зломовні, іншої думки, ніж їхні прабатьки [тобто вигадники нових вчень], невдячні, недобрі, замкнуті, постійно незадоволені, наклепники, слабохарактерні, невиховані, неприхильні до доброго – зрадники, нахабні, гордовиті, що більше люблять розкоші, аніж люблять Бога [тобто, віддають перевагу власній волі або задоволенню, а не волі Бога і тому, що йому подобається]; маючи вигляд побожності, але заперечуючи її силу; завжди вчаться і ніколи не можуть прийти до пізнання Правди”.

“ІЗ ВАС САМИХ НАВІТЬ МУЖІ ПОСТАНУТЬ, ЩО БУДУТЬ КАЗАТИ ПЕРЕКРУЧЕНЕ”

Також слід зазначити, що слово “*мужі*”, вірш 2, виділене в грецькому тексті, як показано в “*Emphatic Diaglott*”, даючи зрозуміти, що йдеться про певний клас мужів, який, згідно з описом, є ніким іншим, як тими, хто згадується в Діях 20: 29, 30, а саме: “*Із вас самих* навіть мужі постануть [мужі з вашої громади, яких ви досі вважали членами Христового Тіла і які далі стверджують, що вони є ними], що будуть казати перекручене [будуть перекручувати Правду]”.

Але чому, запитаєте ви, хтось, раз отримавши Правду, прагне її перекручувати? Апостол відповідає, що їхня мета – “учнів тягнути за собою”. І для цього, провадячи учнів за собою, вони дотримуються вигляду благочестя, хоча і заперечують його силу, єдину силу, завдяки якій хто-небудь з упалого роду може вважатися благочестивим, тобто праведним в очах Бога, – силу дорогоцінної крові Христа, яка очищає нас від усякого гріха, поки ми цінуємо і приймаємо це спасіння через віру в Його кров.

Тоді ми можемо запитати: якщо ми усвідомлюємо, що живемо в згадані тут останні дні, то чи справді існує такий клас ворогів Правди та Церкви сьогодні? Дійсно, голос пророцтва ніколи не давав хибного сигналу тривоги і не провіщав якоїсь невизначеної події. Настали тяжкі часи, і всі провіщені лиха є довкола нас. В одних і тих самих громадах, пліч-о-пліч зі смиренними, вірними, посвяченими святими – у тих самих маленьких зібраннях разом із тими, хто втік із неволі Вавилону, в одних домах і часто за одним Господнім столом, – також розвивається клас, який є “самолюбним [егоїстичним], грошлюбним [захланним до почесей, відзнаки та похвали людей – амбіційним], зарозумілим [начебто добра репутація Правди на часі та її здобуття якимось чином завдячує їм, начебто вони, таким чином, мають право змінювати та вносити поправки за власним бажанням], горді [від тих знань, які слід приймати лише з покорою і вдячністю, і які можна зберегти лише за цих умов]”.

Оскільки світло нововідкритої Правди осяяло їхню стежку, вони, хоча перебувають з вірними святими, вже не є такої ж думки, як їхні батьки. Проте Божа доброта, яка стала явною для них, замість того, щоб виховати в них дух вдячності та співпраці, що і є її метою, здається, збуджує дух гордості та амбіцій, який не вагається торгувати Правдою для амбіційних цілей, якими б дрібними та безглуздими вони не були. І, дотримуючись цих амбітних задумів, вони поступово стають “лихословами [на адресу вчення Христа і тих, хто вірить в нього і навчає його], недобрими, неприязними до добрих [які твердо тримаються Правди в праведності] і осудливими [до них]”. Рухаючись таким шляхом, вони, здається, втрачають всю

колишню силу християнського характеру. Вони стають непримиренними до Правди, так що ні Писання, ні розум, ні приклад вірних не мають сили, щоб відновити їх. Полюбивши власну волю більше, ніж волю Бога, вони стають щораз більш гордими та хвалькуватими від своїх досягнень – нахабними та бундючними. Не підкоряючись Голові Тіла, Христу Ісусу, вони прагнуть очолити нові інтриги, і таким чином перетворюються на зрадників Правди.

Вони також стверджують, що дуже наполегливо вивчають Боже Слово; і так є насправді, але вони ніколи не приходять до пізнання Правди. Вони шукають чогось нового, якоїсь нової та особливої “знахідки” в копальні Бога, яка зверне на них зацікавлений погляд багатьох допитливих учнів. Але, шкода їхніх намагань! У блаженному Божому Слові немає таких цікавинок; але завзяття цих амбіційних осіб просто неймовірне, і одна за одною актуальні істини стають туманними, спотвореними та перекрученими ганебним чином і подаються як нещодавно знайдені істини. Необачні сприймають їх саме такими, спочатку не помічаючи, що вони руйнують всю систему Божественної Правди.

Таким чином, їхня віра у вже вивчене непомітно занепадає; вони потрапляють у пастку ворога і, продовжуючи прислуховуватись до цих звабних впливів, все більше і більше заплутуються, поки, втративши якір, не опиняються у безкрайньому морі невіри, дрейфуючи невідомо куди. Як і їхні проводирі, вони можуть зберігати вигляд благочестя, але втратили його силу.

ЇХНІ МЕТОДИ БУДУТЬ ДУЖЕ ЗВАБЛИВІ

Але є ще одна особливість в описі цих фальшивих вчителів, амбіції яких розставляють стільки небезпек на стежці святих, що їх не слід залишати без уваги. Вірші 6 та 8 описують, а точніше ілюструють, яким *чином* вплив таких вчителів буде діяти на Церкву. Свою опозицію вони не висловлюють хороброю, зухвалою мовою, підкреслюючи й наголошуючи з гарчачністю. Як вже було сказано, їхня політика хитра, оманлива, лукава, має вигляд побожності, любові до правди та ревності до неї. Їхній вплив є чимось на *зразок* поведінки грішного класу, згаданого у вірші 6, який “пролазить до хат та зводить жінок, гріхами обтяжених, ведених

усякими пожадливістями”. Йдеться не про те, що таким буде аморальний характер цих учителів, просто їхній спосіб поведінки буде так само обманливим.

Їхня справжня поведінка більш докладно описана у вірші 8: “Як Янній та Ямврій протиставилися були Мойсеєві, *так* і ці протиставляться правді, люди зіпсутого розуму [зіпсовані, що відвернулися від Правди], неuki щодо віри”. Ось так нам показано, що протидія Правді буде виявлятися хитрим, оманливим шляхом, подібно до того, як виступали проти Мойсея. Протиставляючись Мойсеєм, вони, роблячи щось подібне до того, що він робив, тим самим заплутували людей. Бог дав Мойсею силу робити деякі чудеса, щоб показати Ізраїлю, що Мойсей є Його божественно наділеним силою знаряддям. І сатана негайно надав своїм знаряддям силу повторити ці чудеса, які вони й робили певною мірою, недосконало, намагаючись тим самим заплутати розум людей і похитнути їхню довіру до Мойсея та його керівництва і навчання.

Так само сьогодні. Продумані зусилля фальшивих учителів – фальшивих братів, що розвиваються безпосередньо в Церкві – спрямовані на підміну Правди правдоподібними формами неправди, на те, щоб розхитати довіру як до Правди, так і до всіх учителів Правди, тим самим провадячи учнів за собою та своїми теоріями. Внаслідок привабливості цих фальшивих учителів та невірного ставлення багатьох до любові та служіння Правді, яку вони отримали, певний клас серед Церкви надаватиме велику підтримку амбіціям цих фальшивих братів. “Настане бо, – говорить апостол (2 Тим. 4: 3, 4), – час, коли здорової науки не будуть триматись, але за своїми пожадливістями [бажанням чогось нового] виберуть собі вчителів, щоб вони їхні вуха влещували [новими і дивними речами]. Вони слух свій від правди відвернуть та до байок нахилияться”.

Цей клас також не буде якоюсь незначною меншістю. Щоб вірні не знеохотилися, коли зіткнуться з цими речами, вони мають пересторогу (Пс. 91: 7), що до закінчення цього конфлікту тисяча впаде з одного боку, а десять тисяч – праворуч. Тому, розуміючи, що Бог все це передбачив і, відповідно, досягненню Його

славних цілей ніщо не загрожує, вони далі можуть мати довір'я і радість, знаючи про славне здійснення Його Плану та обіцяне становище в ньому.

“ВІДВЕРТАЙСЬ ВІД ТАКИХ”

А як вірним віруючим відноситись до цих фальшивих братів, які є серед них? Чи подати їм руку, як раніше, і побажати всього доброго? Чи вважати їх братами у Христі? Чи Бог приймає їх як синів? Чи справді ми будемо ходити з ними і залишатися невинними? Що апостол каже нам робити? Він каже: “Відвертайсь від таких” (в. 5). “Тож не будьте їм спільниками. Ви бо були колись темрявою, тепер же ви світло в Господі, поведіться, як діти світла... І не беріть участі в неплідних ділах темряви, а краще й докоряйте” (Еф. 5: 6-11.) Також апостол Іван (2 Ів. 1: 11) наголошує на пораді Павла, кажучи: “Коли хто приходить до вас, але не приносить науки цієї, не приймайте до дому його, і не вітайте його! Хто бо вітає його, той участь бере в лихих учинках його”.

Такі “люди лихі”, – говорить Павло (в. 13), – матимуть успіх у злому [будуть дедалі сміливіші та агресивніші, коли отримують підбадьорення від цього стрімко зростаючого класу, який більше не буде терпіти здорової науки], зводячи [інших] і зведені будучи [міцніше заплутуючись у власноруч створених пастках, так щоб не можливо було виплутатись з них]”. Тим не менше, настає час, коли вони не будуть робити так далі, бо їхнє безглуздя виявиться всім людям, як виявилось безглуздя Яннії та Ямврія, які не могли безконечно протистояти вченню Мойсея, Божого раба (в. 9).

Далі Павло звертає увагу на основу довіри Тимофія до нього як вірного вчителя Божественної Правди, кажучи: “Ти ж пішов услід за мною наукою, поступованням, заміром, вірою, витривалістю, любов'ю, терпеливістю, переслідуваннями та стражданнями, що спіткали були мене в Антіохії, в Іконії, у Лістрах, такі переслідування переніс я, та Господь від усіх мене визволив” (в. 10, 11).

Такими завжди є ознаки справжнього вчителя. Прискіпливе дослідження Писань найбільш виразним чином підтверджує його вчення і не піддає жодному сумніву. Його спосіб життя

відповідатиме його вірі та посвяченню Господу. Його мета – будувати Церкву у найсвятішій вірі. Його віра тверда і чиста – не просто здогадки, а знання, засновані на незмінному Слові Бога, в Якому немає зміни, ані тіні відміни. Його велика любов до Церкви проявлятиметься, як любов Павла і любов Мойсея до Ізраїлю, у довготерпінні, терплячості і покірливій витривалості у переслідуваннях як з боку супротивного світу, так і з боку фальшивих братів, які з’явилися посеред Божого народу. У жодного справжнього вчителя не забракне таких переслідувань, бо “усі, хто хоче жити побожно у Христі Ісусі, будуть переслідувані” (в. 12). Таким був досвід кожного справжнього вчителя, якого Бог коли-небудь підняв з метою визволити і вести Свій народ. Свідченням цього є Ной, Мойсей, Павло та Лютер.

Але, улюблені, хочемо дати вам пораду у ці тяжкі часи, коли неправда набуває найбільш згубних та облудних форм, коли вона обирає як свої найбільш діяльні знаряддя фальшивих братів і сестер з-посеред вас, коли з цієї причини вірність Правді веде до розриву деяких найбільш милих уз спілкування, коли-небудь знаних вам, навіть із тими, з ким ви колись вели довірливі розмови, коли ходили разом до Божого дому. У ці часи ще раз хочемо наголосити на пораді Павла: “А ти в тім пробувай, чого тебе навчено, і що тобі звірено, відаючи тих, від кого навчився був ти”, бо написано (Ів. 6: 45): “І всі будуть від Бога навчені”. Хто б не був людським знаряддям, вжитим Богом, щоб привести вас до пізнання Правди, він є тільки вказівним пальцем, щоб допомогти вам простежити її на священних сторінках. У смиренні та вірності він не казатиме нічого понад це, запевняючи, що Святе Письмо, на яке Він завжди і постійно вказував, справді “може зробити вас мудрими на спасіння вірою в Христа Ісуса”; і що “все Писання Богом надхнене, і корисне до навчання, до докору, до направи, до виховання в праведності, щоб Божа людина була досконала, до всякого доброго діла готова”.

ДОРОГОЦІННА ПРАВДА Є БОЖИМ ПОСЛАННЯМ

Отже, улюблені, *міцно тримайтеся* усього, що ви дізналися про славний Божий План Віків,

про своє привілейоване місце в цьому Плані (як спадкоємці Бога та співспадкоємці з Ісусом Христом, Його Сином), про умови, на яких ви тримаєтесь цієї дорогоцінної обітниці і можете врешті її реалізувати, а також про велику фундаментальну доктрину нашого відкуплення від гріха і смерті через дорогоцінну кров “людини Христа Ісуса, що дав Самого Себе на викуп за всіх”, на якій спочиває вся надбудова чудового і славного плану, знаючи, від кого ви цього навчилися.

Дорогоцінна Правда – це Боже послання до вас, не людське. Жодна така велична і славна надія ніколи не могла прийти на розум смертній людині, якби Бог не відкрив її Своїм Духом, як Він це зробив завдяки вірі в Його Слово, у відповідному часі. Вся вона знаходиться в цьому Слові. Шукайте і переконайтеся самі; і не будьте неввіручими, але віруючими.

Вона приходить до вас не через нікчемну дію марної уяви, або мрії, або сумнівні видіння, а на основі найсвятішого і найвірогіднішого Божого Слова. Справді, в неї важко повірити, але чи ж вона не схожа на нашого Бога? Хіба ж вона не ілюструє славним чином широту Його могутнього розуму, масштаби Його дивовижної мудрості та сили і глибину Його любові та благодаті?

Отже, тривайте в тому, чого ви навчились, у чому впевнилися (переконавшись у цьому з Писань), і не будьте тими, хто відвертає вуха від Правди і звертається до байок. Дивлячись на тих, хто має вигляд побожності і водночас своїми фальшивими вченнями заперечує її силу, “*відвертайтеся від таких*” і “не беріть участі в неплідних ділах темряви, а краще й докоряйте”.

Ми не можемо служити двом панам; ми не можемо віддаватися справі Правди і справі неправди; ми також не можемо зберегти дружбу з Богом і з тими, хто захищає неправду. Хто на боці Господа? Нехай вони згуртуються навколо Господнього прапора. Все говорить про те, що вони будуть лише “малою черідкою”.

Немов гурт Гедеона, ця громада, зібрана нині через проголошення жнивного послання Правди, повинна пройти випробування і пересівання, поки не залишаться тільки віддані, вірні, щиросерді, сміливі та доблесні воїни

хреста; і їм, хоча їхня кількість буде невеликою, належатимуть лаври перемоги, коли Правда і праведність нарешті восторжествують. Нехай ніхто сьогодні не хвалиться кількістю, коли

найвищі інтереси Божих обранців пов'язані з небагатьма вірними, яким Отцеві сподобалося дати Царство.

R4728 (1910 р.)

УСПІХ БЕЗЗАКОННОЇ ВЛАДИ І ЦАРІВ 16: 23-33

“Праведність люд підіймає, а беззаконня то сором народів”

(Приповісті Соломонові 14: 34).

ІЗРАЇЛЬСЬКА династія Омрі була успішною виходячи зі світських критеріїв, але зазнала невдачі з Божественної точки зору. Великий воєначальник Омрі зійшов на престол Ізраїлю після смерті Єровоама. Він мав великий успіх і завоював моавитян на схід від Йордану, змусивши їх платити щорічну данину руна з двохсот тисяч овець. Він збудував нову столицю, місто Самарію, і перевершив Єровоама як лжепровідник, який ще більше завів свій народ на хибний шлях у релігійних справах.

На основі Угоди Ізраїлю з Всемогутнім існувало лише одне левитське священство і один святий храм для всього народу Ізраїлю, де був присутній Єгова, – в Єрусалимі. І як світська мудрість керувала Єровоамом, щоб повністю відділити десять племен від двох, обираючи нові місця для поклоніння і спростивши саме поклоніння та символічно показуючи Бога у вигляді золотого тельця, так той самий дух світської мудрості навів Омрі думку ще більше відійти від Бога і наблизитися до звичаїв та ідолопоклонства довколишніх народів.

Омрі помер, або, згідно із записами, “спочив Омрі зі своїми батьками”. Із цього висловлювання ми не повинні робити висновку, що він, як нечестивий чоловік, пішов на вічні муки і що муки є сном. Також ми не повинні думати, що Омрі святий, який пішов на небо, і уявляти собі, що ті, хто на небі, сплять. Ми також не повинні думати, що він пішов до Чистилища, і там дримає. Ми повинні полишити всі ці небіблійні уявлення про померлих, добрих і поганих, а звернутися до Біблії і дізнатися з неї, що всі, хто помирає, як святий Степан (Дії 7: 60), засинають, чекаючи ранку воскресіння, коли Відкупитель покличе всіх з могили (Ів. 5: 28, 29). Тоді, як каже Даниїл, “багато-хто з тих,

що сплять у земному поросі, збудяться”: деякі – на славу та честь, і багато – на ганьбу та вічне презирство, від яких вони будуть зобов'язані очиститися через слухняність Божественним вимогам під славним пануванням праведності Месії (Дан. 12: 2).

АХАВ І ЄЗАВЕЛЬ

Ім'я Ахав означає: “Як його батько”. І він справді був таким! Його ім'я було цілком відповідним. Ще успішніше він царював у неправедності. Протягом двадцяти двох років він завдав ще більшого руйнування справжній релігії і впровадив найгірші форми розпусного язичницького ідолопоклонства. У цьому йому дуже допомогла його дружина Єзавель, дочка царя сидонян. Її ім'я означає “Цнотлива”, однак вона використовувала свій великий вплив на чоловіка і весь народ для поширення розпусти під час оргій, знаних як *релігійні обряди та церемонії*, пов'язані з поклонінням Ваалу та “Іштар”, божеству жіночого роду, якому віддавали шану. Під час такого поклоніння приносили на жертву людей, переважно дітей – як це було виявлено на Алясці, після того як у 1867 р. вона перейшла під владу Сполучених Штатів. Там людські жертвоприношення були частими, особливо при закладанні основи великого будинку.

УРОКИ ЦЬОГО ДЛЯ НАС

Усі цивілізовані люди глибоко зацікавлені в земних урядах та їхньому успіху. Ми всі прагнемо громадського та фінансового добробуту. Тим не менше, далі відомо, що добробут завдає шкоди настільки, наскільки відокремлює людей від Божественних домовленостей та благословень, з ними пов'язаних. Тільки праведність може по-справжньому піднести народ. Кожна форма беззаконня завдає шкоди, хоча в якийсь конкретний момент це може виглядати навпаки. Наші дні характеризуються найбільшим добробутом, який коли-небудь знала ця земля. Але, на жаль, це не дні релігійного процвітання.

Навпаки, ніколи не було такого часу, коли б невіра в особистого Бога і в Біблію, як Його одкровення, була такою повсюдною серед розумних людей. Наші церковні споруди стають храмами моди, концертними та лекційними залами, тоді як справжнє поклоніння, єдине, яке подобається Всемогутньому, залишилось далеко позаду і мало хто про нього замислюється.

Поклоніння Мамоні, клякання на коліна перед золотим тельцем, жертвування життям заради здобуття багатства присутнє в наші дні так само, як було за днів Ахава, але в більш витонченому вигляді, і тому є більш оманливим і підступним. Це впливає на бідних і багатих. Бідні часто бувають всього лиш безуспішно честолюбними і тому гіркими та незадоволеними.

Ми постійно бачимо, що Бог використовує гнів людини, щоб той славив Його. Наслідок процвітання Ахава та Єзавелі був подвійним: він заманив у тенета і зіпсував один клас, натомість збудив і відокремив від себе інший клас – [R4730] тих, хто поклонявся Богу в душі та правді. Вони залишили царство десяти племен з його ідолопоклонством і ототожнювали себе з царством двох племен, царством Юди та його справжнім поклонінням.

Так само сьогодні. Успіх Мамони, відмова від Біблії Вищими Критиками та їхні зухвали пишання здатністю дати нам щось краще, ніж

Боже Слово, а також загальне поклоніння Мамоні пробуджує більш святих наших днів до того, щоб відокремитись і сказати мовою Ісуса Навина: “Виберіть собі сьогодні, кому будете служити... А я та дім мій будемо служити Господеві”.

ПОЗАОБРАЗНІ АХАВ І ЄЗАВЕЛЬ

Як відомо всім християнським дослідникам, Єзавель, Ахав та Ілля були використані Господом як образи, і події в їхньому житті були тінню набагато більших речей в житті Церкви, духовного Ізраїлю, під час Євангельського віку.

Ахав образно зображував цивільну владу. Єзавель зображувала релігійну систему. Нечестивий шлюб Ахава та Єзавелі, який суперечив юдейському Закону, зображував шлюб, тобто союз Церкви та держави. Поступ зла під цим союзом змальований у Книзі Об’явлення, де Єзавель особливо згадується по імені (Об. 2: 20-23). Господь виступив зі звинуваченням, що позаобразній Єзавелі, церковній системі, дозволяли навчати і зваблювати Його народ з правильного шляху християнського життя. Ті самі Писання представляють Іллю, якого Єзавель переслідувала, використовуючи свого чоловіка, як образ справжніх віруючих цього Віку, які зазнали переслідувань з боку фальшивої Церкви рукою цивільної влади.

R4729 (1910 p.)

ПОМИЛКА ЙОСАФАТА 2 ХРОНІК 17: 1-13

*“Шукайте ж найперш Царства Божого й правди Його, а все це вам додасться”
(Матвія 6: 33).*

КОЛИ Ахав був царем Ізраїлю, на престол Юди зійшов Йосафат. Його перевага була в тому, що його батьки були побожними людьми, а це була велика перевага. Як вже зазначалося в нашому останньому дослідженні, беззаконня та ідолопоклонство в Ізраїлі мало зворотній вплив на Юду, подібно як пияцтво та розпусність батьків часом мають зворотній вплив на дітей, які розуміють їхнє безглуздя та вчаться на їхніх помилках. Більше того, ідолопоклонство в Ізраїлі, яке привело найбільш святих з усіх племен до Юди, збагатило моральну атмосферу

та характер останнього. Це стосувалося всіх священників та левитів, які все ще були віддані Богу та запровадженому Ним поклонінню.

Все це породило здорові настрої, які молодий цар Йосафат поділяв і, як глава держави, показував на прикладі.

Заохочений таким чином, молодий цар розпочав загальний похід проти усіх місць ідолопоклонства та звичаїв свого царства. Як Ахав перевершив свого батька Омрі як лиходій, так і Йосафат перевершив свого батька Асу як дотримувач Божественного Закону. Дійсно, ми пам’ятаємо, що в пізніші роки Аса став гордим і самовпевненим, і якийсь час бунтувався проти Божественних розпоряджень.

ПРОЦВІТАННЯ ПІД БОЖЕСТВЕННОЮ МИЛІСТЮ

Царство Йосафата процвітало. Він укріпив його межі, особливо з боку землі Ізраїлю, найближчого сусіда Юди. Сусідні менші народи шукали прихильності Юди і за це платили данину та дарунки, аж царство Йосафата стало дуже заможним. Ось так вірність Господу була нагороджена процвітанням. Якщо хтось із цього намагається взяти урок, що всі заможні люди та народи є високоповажаними, праведними і перебувають у стосунках з Богом, вони, безсумнівно, помиляються. Також помиляються ті, хто стверджує, що напасті, злидні, хвороби є вірними свідченнями Божественної немилості та грішного життя.

Ми не тільки повинні пам'ятати, що поганим царям, Омрі та Ахаву, добре велося, але й пам'ятати, що багато зіпсованих народів та безбожних звичаїв процвітали і процвітають сьогодні. Отже, процвітання не завжди є ознакою Божественної милості. Однак для Йосафата та його царства процвітання було ознакою милості, бо Юда все ще особливим чином представляв обраний Богом народ. Згідно з Божою Угодою, укладеною з ними, вони повинні були отримувати благословення настільки, наскільки зберігали відданість своїй домовленості – свою відданість Богу. Однак ця обітниця, тобто Угода, була дана не людству загалом, а лише одному ізраїльському народу, який у той час, про який йдеться в нашому дослідженні, був особливо представлений царством Юди. Якщо ми хочемо переконатись, що праведність не завжди приносить мир і світський добробут, ми лише повинні глянути на Учителя та Його найвірніших послідовників, щоб побачити протилежне. Більше того, таким є запевнення Учителя Його послідовникам: “Це Я вам розповів, щоб мали ви мир у Мені. Страждання зазнаєте в світі”; “Коли вас світ ненавидить, знайте, що Мене він зненавидів перше, як вас”; “Та й усі, хто хоче жити побожно у Христі Ісусі, будуть переслідувані”.

Іншими словами, системи нагород та покарань, на які вказувала би справедливість, зараз не запроваджуються силою. Бог тепер постановив, що Його духовна сім'я буде ходити вірою, а не видінням; і для того, щоб дати їм випробування

віри, Він часто дозволяє страждання і невдачі в земних справах, щоб перевірити їхню відданість і послух – показати, що вони переможці, вірні до смерті у дотриманні принципів праведності. Для них є обітниця, що якщо вони вважатимуться гідними, то отримають небесну спадщину. Тоді настане час випробування світу.

Коли почнеться правління Месії, все зміниться, і кожний неправильний вчинок, слово та думка отримають негайне покарання, а кожне добре зусилля отримає нагороду та заохочення. Отже, Святе Письмо стверджує: “Бо коли на землі Твої суди [справедливе поводження], то мешканці світу навчаються правди”. Блаженні можливості того часу належатимуть усьому людству, за винятком Церкви. Особливо покликаний клас цього Віку має особливе благословення – вуха, які чують, і серце, яке розуміє, а також поклик до небесної частки, “Високий Поклик”.

Отже, мої дорогі читачі, бачимо, що наші випробування та труднощі, правильно оцінені та прийняті, є для нас благословеннями, оскільки доставляють у безмірнім багатстві славу вічної ваги – більшу, ніж отримає світ. Найвищі нагороди світу будуть реституційними, земними – здобуття досконалої людської зрілості. Отже, ми бачимо, що Бог у Христі подбав про вічне людське життя для всього людства і вічне життя на духовному рівні для вибраної Церкви, а також вічну смерть для тих, хто, здобувши повну Божественну милість та нагоди, грішитиме навмисно.

ПОМИЛКА ЙОСАФАТА

Цар, як і інші, без сумніву, припустився багатьох помилок, [R4730], хиб, але найголовнішою його помилкою були тісні стосунки з Ахавом, царем Ізраїлю. Тут є урок для всього Божого народу. “До чужого ярма не впрягайтесь з невірними” ані в шлюбних стосунках, ані в діловому партнерстві та в тісній дружбі. “Яка спільність у світла з темрявою” (2 Кор. 6: 14-18).

Ахав учинив війну і запросив Йосафата піти з ним. Здавалося, це буде легке завоювання, але з ним не було Господнього благословення, як згодом Йосафат дізнався, коли ледве врятував своє життя. Але ще раніше він допустився помилки, влаштувавши шлюб свого сина з дочкою Ахава та Єзавелі. Без сумніву, він вважав це

мудрим кроком, щоб остаточно об'єднати два царства. Але це була світська мудрість – дурість, – всупереч мудрості згори. Господь показав своє несхвалення дружби Йосафата з Ахавом. До нього був посланий Пророк зі словами: “Чи будеш допомагати несправедливому, а тих, хто ненавидить Господа, будеш любити? І за це на тобі гнів від Господнього лиця” (2 Хрон. 19: 2).

Божий народ з усього цього може взяти для себе повчальний урок без подальших порад від нас.

Наш заголовний текст стосується Царства, до якого духовні ізраїльтяни запрошені тепер. Шукати його означає шукати місця з Відкупителем у славі та силі Його прийдешнього Царства. Ті, хто його шукає, можуть, напевно, зазнати втрат у дочасних речах, але вірою вони усвідомлюють, що всі речі, навіть випробування, труднощі та нестатки, разом допомагають на добре для їхньої духовної користі, готуючи їх до Царства.

R4730 (1910 p.)

ТРИ З ПОЛОВИНОЮ РОКИ БЕЗ ДОЩУ І ЦАРІВ 17: 1-16

“Ті, що бояться Його, недостатку не мають” (Псалом 34: 10).

ПРОРОК Ілля був Божим посланцем, щоб докорити цареві Ахаву, його дружині Єзавелі та десятком племенам Ізраїлю, які їх підтримували. Як ми вже бачили, зло та ідолопоклонство процвітало певний час разом із добробутом народу. Потім настала зміна, засуха протягом трьох з половиною років – особливий період часу в Божественному провидінні – відплата, покарання Ізраїлю. Ми не хочемо [R4731] казати, мовби кожна засуха, голод, моровицю тощо слід вважати судом від Всемогутнього. Весь світ знаходиться під Божественним вироком, під осудом смерті, і Бог дозволяє урагани, землетруси, засуху, голод, моровиці, але не посилає їх, хіба що вони загалом мають відношення до теперішнього царювання гріха і смерті як прокляття, яке ще не зняте.

Але у випадку з Ізраїлем було по-іншому. На горі Синай Ізраїль увійшов у відносини Угоди з Богом, а Бог – із ним. Особливі умови цієї Угоди полягали в тому, що Бог повинен поводитися з їхнім народом не так, як з іншими, – що Він вважатиме їх Своїм народом і захищатиме їх від зла, яким супроводжується прокляття, якщо вони будуть Йому служити і Його слухатися. Відповідно до цього договору вони мали отримувати не тільки благословення у випадку вірності, але однаковою мірою мали отримувати різки, покарання, якщо будуть неслухняні та покинуть Господа і свою частку Угоди. Отже, описаний у цьому дослідженні голод, який тривав три з

половиною роки, був для Ізраїлю особливим покаранням від Господа за їхні гріхи.

Таким є значення висловлювання Господа через Пророка: “Чи станеться в місті нещастя, що його не Господь допустив?” Деякі помилково тлумачать, що Бог вважає Себе відповідальним за все моральне зло людства. Навпаки, Господь говорить про Своє панування, що “бездоганна Його дорога” (Хом.). Слово “зло” в цьому тексті є давнім англійським словом, що означає лихо, горе чи біду. Коли йдеться про ізраїльтян, Бог хотів, щоб вони добре знали, що Він несе відповідальність як за їхні благословення, так і за їхні утиски, які мали на меті їхнє очищення.

ПРОРОК ІЛЛЯ

Під Божественним керівництвом Ілля у відповідний час представ перед царем Ахавом, одягнений, за своїм звичаєм, у дуже простий одяг. Іменем Господа він докорив цареві за ідолопоклонство, яке вчиняли в його царстві, і оголосив те, що цареві, напевно, вважалося марними хвастощами – що в Ізраїлевій землі не буде ні дощу, ні роси, поки Ілля не дасть наказу. Тому засуха прийшла так, як провістив пророк Господа.

Місяці змінювалися на роки, а засуха продовжувалась, аж цар наказав знайти Іллю, замірившись чи то вблагати його, чи пригрозити йому, щоб припинилася засуха. Але Ілля, ведений Господом, переховувався біля Керіт-поток, куди ворони приносили йому їжу вранці та ввечері, поки потік не висох. Тоді під Господнім керівництвом він пішов в інше місце.

Хоча ця історія про те, як ворони годували Іллю, звучить міфічно, вона має свої паралелі. Ворон – розумний птах. Розповідають історію про молодого чоловіка, який захворів у в'язниці, і ворон приносив йому їжу. В “Історії Птахів” єпископа Стенлі згадується ще один такий випадок: “Коли поштова карета в’їхала на постійний двір, улюбленець ньюфаундленд, перебігаючи перед нею, зачепився і пошкодив лапу. Поки ми оглядали рану, ворон Ральф придивлявся скося. Тієї ночі собака був прив’язаний до годівниці, де стояв мій кінь, і ворон не тільки навідався до нього, але й приніс йому кістки й намагався усіляко показати свою зичливість”.

ВДОВА ЗІ САРЕПТИ

Боже провидіння направило Іллю до дому бідної вдови, для якої засуха і тривала нестача стали великим випробуванням. У неї залишалося трохи грубого борошна, і вона розуміла, що тільки воно ще позостається між нею, її сином і голодом. Пророк, привітавшись, запитав, чи можна в неї напиться води і з’їсти шматок хліба. Це було суворим випробуванням для віри та великодушності жінки. Вона пояснила всю справу, даючи зрозуміти, що згодна виконати прохання пророка, та все ж не хоче розлучитися зі всім, що має. Ілля відповів: Не бійся. Спечи для себе і для свого сина, але перший коржик зроби для мене і принеси. Потім він пояснив їй Господнє послання: “Посуд з мукою не спорожниться, глечик з олією не опустіє аж до того дня, коли Господь пошле дощ на землю”. Слово Господнє сповнилося. На диво, запас їжі

потроху збільшувався – саме настільки, скільки було потрібно.

У цьому є урок для Господнього народу: навіть у наших крайнощах ми повинні проявляти співчуття до інших людей у таких самих або й гірших умовах. Господь любить того, хто дає охоче. А той, хто не дає або дає скупко, втрачає багато Господнього благословення. Ми не повинні давати бездумно; але якщо ми маємо доказ того, що існує потреба, і особливо, якщо потребує Божою дитиною, ми можемо поділитися тим, чого потребуємо самі. Нашою винагородою буде усвідомлення Божественного схвалення та зростання в нас розуму Господа. Для таких є Господня обіцянка, що Він щедро подбає про них. Вони мають запевнення, що все разом допомагатиме їм на добре, бо вони люблять Бога і йдуть шляхом, на який були “покликані Його постановою”.

Святе Письмо говорить: “Дехто щедро дає, та ще додається йому, а дехто ховає над міру, та тільки бідніє”. Вдова дала зі свого убогого запасу, поділилася ним, і через це його додалося на багато днів, як говорить цей текст. Не забуваймо також наш заголовний вірш: “Ті, що бояться Його, недостатку не мають” – їм не забракне нічого доброго. Господь у Своїй мудрості може не дати їм багатства чи видного становища, але вони повинні довіряти Його мудрості, Його судженням щодо того, що буде для їхнього найкращого, найвищого блага.

R4730 (1910 р.)

ЛІТЕРАТУРА

Пропонуємо читачам наступні книги та брошури:

- Серія книг “Виклади Святого Письма”
  - Том 1 – “Божественний план віків” (укр.)
  - Том 2 – “Надійшов час” (укр. та рос.)
  - Том 3 – “Нехай прийде Царство Твоє” (укр. та рос.)
  - Том 4 – “Битва Армагеддону” (укр.)
  - Том 5 – “Примирення між Богом і людьми” (укр.)
  - Том 6 – “Нове Створіння” (укр.)
- Небесна Манна (укр. та рос.)
- Фото-драма сотворення (рос.)
- На переломі віків (видання 2004 р., 92 стор.) (укр.)
- Боже Царство (86 стор.) (укр.)
- Біблійні люди (450 стор., видання 1995 р.) (укр.)

- Надія (22 стор.) (укр.)
- Кров Примирення (28 стор.) (укр.)
- Нові небеса і нова земля (24 стор.) (укр.)
- Чому Бог дозволив зло? (28 стор.) (укр.)
- Що таке душа? (34 стор.) (укр.)
- Что говорит Священное Писание о спиритизме? (88 стор.) (рос.)
- Де є померлі? (62 стор.) (укр.)
- Свічник (періодичне видання, 46 стор.)

Вся література висилається безкоштовно.

Просимо завітати в Інтернет на сторінку www.scripturestudy.net, де можна знайти додаткову літературу українською та російською мовами.